

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/19-02/36
URBROJ: 613-10-20-8

Rijeka, 28. veljače 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
GRADA RIJEKE ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Planiranje i izvršenje proračuna	7
	Financijski izvještaji	8
	Javna nabava	18
III.	REVIZIJA ZA 2018.	19
	Ciljevi i područja revizije	19
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	19
	Metode i postupci revizije	21
	Nalaz za 2018.	22
	Provedba naloga i preporuka	51

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Rijeke (dalje u tekstu: Grad) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze, projekti i programi i javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi iskazana je u iznosu 180.877.288,00 kn. Projekti i investicije u vrijednosti 79.520.928,00 kn vode se kao imovina u pripremi, a završeni su i nisu knjigovodstveno stavljeni u uporabu. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima (izvanbilančno) nisu iskazane obveze prema neprofitnim organizacijama (udrugama) za provođenje javnih potreba iz područja sporta u iznosu 3.652.712,00 kn. (točka 1. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su u iznosu 65.142.714,00 kn. Tijekom 2018., pojedini ugovori o zakupu su istekli, a s prijašnjim zakupcima nisu pravodobno zaključeni novi ugovori o zakupu. Poslovne prostore su bez zaključenih ugovora nastavljali koristiti prijašnji zakupci od četiri do 309 dana. Istekom ugovora o zakupu, za poslovne prostore za koje nije zaključen novi ugovor o zakupu, Grad je trebao stupiti u posjed poslovnih prostora te za navedene prostore raspisati javni natječaj za davanje u zakup.

Koncem 2018. potraživanja su iskazana u iznosu 290.727.091,00 kn od čega je dospjelo 165.288.488,00 kn ili 56,9 %. Na potraživanja starija od godine dana odnosi se 123.633.839,00 kn, a na potraživanja do godine dana 41.654.649,00 kn. Naplata potraživanja obavlja se u više gradskih upravnih odjela i putem trgovačkog društva. Izvještavanje o nenaplaćenim potraživanjima i poduzetim mjerama naplate na nivou Grada nije uspostavljeno. Na zahtjev Državnog ureda za reviziju, sastavljen je pregled potraživanja po vrsti prihoda, dospelosti te poduzetim mjerama naplate na dan 31. prosinca 2018. Prema navedenom pregledu, za potraživanja u iznosu 56.906.151,00 kn nisu iskazane mjere naplate.

Koncem 2018., potraživanja od trgovačkog društva na temelju ugovora o zamjeni zemljišta za izgradnju nogometnog kampa iznose 13.851.689,00 kn, od kojih je dospjelo 5.230.848,00 kn. Plaćanje dijela kupoprodajne cijene u iznosu 13.024.001,00 kn ugovoreno je u 60 mjesečnih rata od 2017. do 2021. Trgovačko društvo ne plaća ugovorene rate u skladu s ugovorom. Grad nije poduzimao mjere naplate navedenih potraživanja. Isto tako, trgovačko društvo trebalo je platiti i komunalni doprinos prema ispostavljenim rješenjima u ukupnom iznosu 807.925,00 kn. Navedena rješenja ne sadrže način i rokove plaćanja, nego je u rješenjima navedeno da će se zaključiti posebni ugovor. Posebni ugovor nije zaključen i komunalni doprinos nije plaćen.

Koncem 2018., potraživanja od drugog trgovačkog društva na temelju predugovora za prodano zemljište za izgradnju poslovno - stambene građevine iznose 760.092,00 kn. Predugovor je zaključen 2008., a kupoprodajna cijena je ugovorena u iznosu 1.900.230,00 kn. Obveza trgovačkog društva bila je izrada i provedba elaborata parcelacije zemljišta te izrada projektne dokumentacije.

Rok izvršenja navedenih obveza, o čemu ovisi i zaključivanje ugovora, nije ugovoren. Trgovačko društvo platilo je 1.140.138,00 kn. Do rujna 2019. kupoprodajni ugovor nije zaključen i nije plaćen ostatak u iznosu 760.092,00 kn. U Gradu nema dokumentacije iz koje bilo vidljivo da je trgovačko društvo ispunilo ugovorene obveze (izrada i provedba elaborata parcelacije zemljišta te izrada projektne dokumentacije). Od 2016. do konca 2019. Grad nije poduzimao aktivnosti kako bi trgovačko društvo ispunilo obveze utvrđene predugovorom. (točka 2. Nalaza)

- U 2018. proračunskom korisniku iz kulture preneseno je za financiranje poslovanja 43.271.619,00 kn. Navedeni korisnik Gradu nije na propisanim obrascima dostavio financijski plan te tromjesečno i financijsko izvješće za 2018. kako bi se obavila kontrola namjenskog korištenja sredstava. Dostavio je financijski izvještaji za 2018. i opisno izvješće o ostvarenju programa. Isto tako, nije dostavio prijedlog pokrića gubitka poslovanja koji iznosi 6.001.595,00 kn, što je bio u obvezi prema Odluci o izvršavanju proračuna Grada za 2018. Proračunski korisnik dostavio je izjavu o fiskalnoj odgovornosti, a Grad nije sastavio izvješće kojim bi se potvrdila provjera sadržaja navedene izjave.

Rashodi za Program Europska prijestolnica kulture 2020. ostvareni su u iznosu 19.980.442,00 kn. Navedeni program provodi trgovačko društvo u većinskom vlasništvu Grada, a sastoji se od sedam programa. Struktura troškova po pojedinim programima i po godinama, koji su bili temelj za planiranje troškova u Prijavnoj knjizi nije sastavljena. Koncem 2017. iz državnog proračuna za navedeni Program doznačeno je 5.000.000,00 kn, a u 2018. doznačeno je 27.800.000,00 kn. Grad nije izvještavao nadležna ministarstva o izvršenju programa te ukupno ostvarenim prihodima i rashodima, što je bio u obvezi prema ugovorima. Grad je trgovačkom društvu prenio sredstva na temelju ugovora o subvencijama zaključenih u ukupnom iznosu 13.708.500,00 kn. Sredstva su prenesena u mjesečnim iznosima na temelju ispostavljenih zahtjeva za isplatom bez priloženih računa, ugovora i druge dokumentacije koja je bila temelj za pravdanje troškova. Navedeno društvo nije dostavilo Gradu izvještaj o izvršenju programa i podacima o ukupno ostvarenim prihodima i rashodima, iako je bilo u obvezi prema ugovorima o subvencijama. Na zahtjev Državnog ureda za reviziju, Grad je u svibnju 2019. zatražio, a trgovačko društvo je dostavilo četiri izvještaja o realizaciji za sredstava iz državnog proračuna u kojem su opisane navedene aktivnosti bez financijskih iznosa. Iz navedenih izvještaja nisu vidljivi troškovi programa EPK 2020. na način kako je utvrđeno Prijavnom knjigom (troškovi programa, promocija i marketing, plaće i drugo). Iz navedenog proizlazi da nisu uspostavljeni učinkoviti sustavi kontrola praćenja realizacije navedenog Programa.

U 2018. putem subvencija, pomoći i donacija doznačena su sredstva komunalnom društvu za javni prijevoz u iznosu 26.551.915,00 kn te trgovačkom društvu, Sveučilištu i udruzi u iznosu 15.948.500,00 kn. Grad nije obavljao terenske provjere namjenskog korištenja doznačenih sredstava, iako je bio u obvezi prema Uputi o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna Grada.

U 2018. Grad je hotelskom trgovačkom društvu platio 600.000,00 kn za izgublenu dobit zbog nepopunjenosti rezerviranih smještajnih kapaciteta za održavanje sportskih manifestacija. Obavljanje poslova popunjavanja smještajnih kapaciteta nije u samoupravnom djelokrugu Grada te navedeni rashodi nisu opravdani. (točka 3. Nalaza)

- Koncem 2018. obveze su iskazane u iznosu 564.501.099,00 kn, od čega je dospjelo 128.064.145,00 kn. Također, Grad koncem 2018. ima izvanbilančno iskazane obveze u iznosu 325.198.687,00 kn (preuzete od ustanova i trgovačkih društva u vlasništvu s osnova zaduživanja kod poslovnih banaka) te obveze koje nisu iskazane u poslovnim knjigama u iznosu 21.063.014,00 kn (za primljene predujmove od trgovačkog društva za naknadu za pravo građenja i obveze po ispostavljenim nalogima za prijenos sredstava neprofitnim organizacijama (udrugama) za provođenje javnih potreba u sportu). Udio ukupnih godišnjih obveza koje otplaćuje Grad (kreditni, zajmovi i suglasnosti za zaduživanje dane ustanovama i trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu, uvećane za dospjele obveze koncem 2018.) u ostvarenim prihodima iznosi 32,9 %.

U okviru ukupnih obveza iskazane su obveze u iznosu 60.000.000,00 kn prema četiri trgovačka društva u vlasništvu i suvlasništvu Grada za obavljene usluge. Navedenim obvezama, sporazumima iz rujna 2018., promijenjeni su rokovi plaćanja i ugovorena je obročna otplata do studenoga 2019. Grad svake godine s navedenim trgovačkim društvima ugovora odgodu plaćanja dospjelih obveza te iz tekućih prihoda otplaćuje obveze iz ranijih godina.

U 2018. Grad nije poštivao ugovorene rokove plaćanja obveza prema dobavljačima jer obveze s prekoračenjem roka plaćanja preko 360 dana iznose 82.426.176,00 kn. Isto tako, Grad ne plaća u ugovorenim rokovima ni obveze po ispostavljenim nalogima za prijenos sredstava neprofitnim organizacijama (udrugama) i proračunskim korisnicima koje koncem godine iznose 9.544.521,00 kn. Zbog nepravodobnog doznačavanja sredstava udrugama za provođenje javnih potreba u sportu, Zajednica sportskih udruga Grada se u 2018. zadužila u iznosu 4.000.000,00 kn za zatvaranje dospjelih obveza dva sportska kluba i redovno poslovanje. Kao instrument osiguranja naplate Grad je dao jamstvo što nije u skladu s propisima. Obveze za rashode poslovanja prenose iz prethodne u tekuću godinu, u tekućoj godini se stvaraju nove obveze koje se ne podmiruju u ugovorenim rokovima nego se prenose u sljedeću godinu.

Iako su koncem 2018. obveze manje od stanja početkom godine, Grad i nadalje ima problema s likvidnosti jer su u 2018. ukupni novčani priljevi manji od ukupnih odljeva, a nepodmirene obveze su značajne. Preneseni manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 248.690.076,00 kn.

Grad u 2019. mora osigurati sredstva u iznosu 26.800.000,00 kn koja je dobio iz državnog proračuna u 2018. za Program EPK 2020. i projekt Revitalizacija kompleksa Benčić, a koja je u 2018. koristio za tekuću likvidnost. Stoga Grad u 2019. i budućim razdobljima treba osigurati sredstva za plaćanje obveza koje je preuzeo 2018. i ranijih godina, kako iznos dospjelih obveza ne bi utjecao na izvršenje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada. (točka 4. Nalaza)

- U 2018. rashodi za najam nekretnina (lokacija Preluk) ostvareni su u iznosu 945.241,00 kn. Grad je u 2006. od trgovačkog društva uzeo u najam zemljište za izgradnju poslovno turističkog kompleksa na rok 15 godina. Od 2006. do 2018. rashodi za troškove najma iznose 21.276.055,00 kn.

Tijekom 2018. trgovačko društvo koje je dalo nekretninu u najam obavijestilo je Grad da je početkom 2018. prodalo navedenu nekretninu te su sva prava i obveze iz ugovora o najmu prenesena na novog vlasnika. Grad je početkom lipnja 2018., putem odvjetničkog društva, dopisom obavijestio trgovačko društvo da raskida ugovor o najmu pozivajući se na odredbu članka ugovora kojom se trgovačko društvo obvezalo da neće prenositi ili ustupati svoja prava i obveze koje proizlaze iz ugovora bez prethodne pisane suglasnosti Grada. Iz dokumentacije nije vidljivo je li trgovačko društvo zatražilo prethodnu suglasnost Grada. Novi vlasnik nekretnina od lipnja 2018. dostavlja Gradu mjesečne račune za najam koji su do kolovoza 2019. ispostavljeni u iznosu 2.391.347,00 kn. Grad navedene račune ne plaća nego ih vraća novom vlasniku. S obzirom na to da je Grad uzeo u dugoročni najam zemljište za izgradnju poslovno turističkog kompleksa koje nije bilo u cilju ispunjenja zadaća iz samoupravnog djelokruga Grada, da je ugovor o najmu zaključen s otežavajućim ugovorenim odredbama za Grad, da nisu poduzimane aktivnosti da se zemljište stavi u funkciju, da Grad nije pronašao investitora koji bi preuzeo obveze Grada i nadoknadio uložena proračunska sredstva, da je nekretnina prodana te da je Grad izgubio proračunska sredstva u iznosu 21.276.055,00 kn, nije postupljeno prema načelima dobrog financijskog upravljanja. (točka 5. Nalaza)

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja.

Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/08 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije. Na području Grada osnovana su 34 mjesna odbora sa 128 624 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Grad je sjedište Primorsko-goranske županije i ima status velikog grada. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 131/17), Grad je razvrstan u VIII. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Prema odredbama članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), veliki gradovi kao i gradovi sjedišta županija u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, ustrojeno je dvanaest odjela gradske uprave, Zavod za informatičku djelatnost te Ured Grada. Ustrojen je Ured za unutarnju reviziju (zaposlena su tri unutarnja revizora), a ukinut je Ured za financijsko upravljanje i kontrolu čije je poslove preuzeo Odjel gradske uprave za financije. Koncem 2018. u gradskoj upravi je 494 zaposlenika. Proračunski korisnici Grada su 23 osnovne škole, centar za autizam, centar za odgoj i obrazovanje, dječji vrtić, dom mladih, dom za dnevni boravak djece, centar za profesionalnu rehabilitaciju, psihijatrijska bolnica, agencija za društveno poticajnu stanogradnju, sedam ustanova u kulturi (knjižnica, dva muzeja, kulturni dom, kino i dva kazališta) te javna vatrogasna postrojba. Za osnovne škole, centar za odgoj i obrazovanje, centar za autizam i javnu vatrogasnu postrojbu, Grad financira rashode iz decentraliziranih sredstava.

Grad ima udjele u temeljnom kapitalu 28 trgovačkih društava. U komunalnom društvu za uređenje i održavanje groblja, pogrebne i klesarske usluge, društvu za upravljanje, održavanje i izgradnju sportskih i drugih objekata, održavanje nerazvrstanih cesta i javno-prometnih površina, društvu za strateško upravljanje i razvoj, društvu za strateško upravljanje komunalnih i trgovačkih društava, društvu za unaprjeđenje kvalitete u brodograđevnoj industriji, društvu za razvoj poduzetništva i poduzetničkog inkubatora te društvu Rijeka 2020 za provođenje Programa Rijeka EPK 2020., Grad ima 100,0 % dionica ili udjela u temeljnom kapitalu. U tri komunalna društva (za prijevoz putnika, održavanje čistoće i odlaganje komunalnog otpada te opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda), trgovačkom društvu za upravljanje javnim parkiralištima i trgovačkom društvu za usluge pružanja toplinske energije i prodaje plina ima preko 50,0 % udjela, a u preostalih 15 trgovačkih društava ima manje od 50,0 % udjela u temeljnom kapitalu.

Gradsko vijeće ima 37 članova. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2018. i u vrijeme obavljanja revizije je gradonačelnik Vojko Obersnel.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna doneseni su u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 1.063.780.337,00 kn, dok su rashodi izdaci planirani u iznosu 1.059.900.000,00 kn. Planirani su viškovi i manjkovi proračunskih korisnika i pokriće manjka prihoda i primitaka Grada iz prethodnih godina u iznosu 3.880.337,00 kn. U prosincu 2018. donesene su izmjene i dopune proračuna kojom su prihodi i primici planirani u iznosu 880.984.793,00 kn, što je za 182.795.544,00 kn ili 17,2 % manje od planiranih proračunom, dok su rashodi i izdaci planirani u iznosu 887.900.000,00 kn, što je za 172.000.000,00 kn ili 16,2 % manje od planiranih proračunom. Vrijednosno najznačajnije smanjenje prihoda i primitaka odnosi se na primitke od financijske imovine i zaduživanja koji su smanjeni za 90.897.118,00 kn ili 70,0 % te prihoda od pomoći koji su smanjeni za 78.667.080,00 kn ili 41,0 % u odnosu na proračun. Vrijednosno najznačajnije smanjenje rashoda i izdataka odnosi se na rashode za nabavu nefinancijske imovine koji su smanjeni za 171.620.225,00 kn ili 58,0 %. Na smanjenje je najvećim dijelom utjecala usporena realizacija planiranog projekta Revitalizacija kompleksa Benčić (Cigleni i T – objekt).

Planirani su viškovi i manjkovi proračuna i proračunskih korisnika iz prethodnih godina u iznosu 6.915.207,00 kn. Kod pojedinih proračunskih korisnika planirano je korištenje sredstava viška iz prethodnih godina u ukupnom iznosu 6.548.929,00 kn, dok je kod pojedinih planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu 3.892.662,00 kn. Proračunom je planirano korištenje viška prihoda iz prethodne godine u iznosu 9.258.940,00 kn raspoređenog Odlukom o raspodjeli rezultata poslovanja Grada za 2017. (neurošeni namjenski prihodi iz državnog proračuna za sufinanciranje programa Rijeka - Europska prijestolnica kulture 2020. i projekt energetske obnove osnovnih škola i vrtića). Isto tako planirano je i pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 5.000.000,00 kn.

Zaključkom gradonačelnika o preraspodjeli sredstava planiranih proračunom iz prosinca 2018. ukupan iznos proračunskih rashoda i izdataka nije mijenjan, nego je izvršena preraspodjela sredstava unutar gradskih upravnih odjela. O izvršenim preraspodjelama, gradonačelnik je izvijestio gradsko vijeće putem godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna.

Prema podacima iz godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2018., prihodi i primici su ostvareni u iznosu 853.376.225,00 kn, što je za 27.608.568,00 kn ili 3,1 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu 828.560.877,00 kn, što je za 59.339.123,00 kn ili 6,7 % manje od planiranih. Ostvaren je višak prihoda tekuće godine u iznosu 24.815.348,00 kn (Grad 20.977.874,00 kn i proračunski korisnici 3.837.474,00 kn) što s prenesenim manjkom prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 275.550.880,00 kn čini manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 250.735.532,00 kn. Znatno manje su ostvareni prihodi od pomoći temeljem prijenosa sredstava iz Europske unije za 17.685.004,00 kn ili 44,0 %, prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 15.652.718,00 kn ili 36,0 % te primitci od zaduživanja za 10.207.915,00 kn ili 35,7 %. Znatno su veće pomoći iz drugih proračuna za 25.284.948,00 kn ili 125,2 %. U okviru rashoda, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su iznad plana za 2.580.175,00 kn ili 24,7 %.

Na veće izvršenje od plana utjecao je prijenos sredstava partnerima u Europskim projektima za koje je uplaćen neplanirani namjenski prihod koji se, sukladno članku 50. Zakona o proračunu, može koristiti prema naknadno utvrđenim aktivnostima.

U proračunu i izvršenju proračuna za 2018. uključeni su, osim proračunskih prihoda i rashoda, vlastiti i namjenski prihodi svih proračunskih korisnika Grada te rashodi proračunskih korisnika koji se financiraju iz tih prihoda. Iznimka su samo rashodi za plaće i ostali rashodi za zaposlene osnovnih škola koji se planiraju i financiraju iz državnog proračuna. Uspostavljeno je izvršavanje proračuna preko jedinstvenog računa riznice Grada na način da se svi prihodi proračuna i proračunskih korisnika uplaćuju na jedinstveni račun riznice osim vlastitih i namjenskih prihoda dva proračunska korisnika (Psihijatrijska bolnica i Agencija za društveno poticanu stanogradnju) čiji se prihodi uplaćuju i izvršavaju preko njihovih računa do ispunjenja tehničkih i drugih potrebnih uvjeta, a temeljem Odluke o izmjeni Odluke o uvođenju Riznice Grada.

Grad je donio plan razvojnih programa i izmjene programa koji sadrže ciljeve i prioritete razvoja povezane s programskom (programi, aktivnosti i projekti) i organizacijskom klasifikacijom proračuna za trogodišnje razdoblje (2018. do 2020.). Spomenutim planom planirani su projekti i aktivnosti za 2018. u iznosu 228.263.480,00 kn, a izvršeni su u iznosu 201.013.574,00 kn ili 88,1%. Vrijednosno značajniji odnose se na kapitalna ulaganja u objekte javne i poslovne namjene u iznosu 45.356.030,00 kn, Program EPK 2020. u iznosu 19.980.442,00 kn te kapitalna ulaganja u objekte kulture u iznosu 17.373.445,00 kn.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su, na mrežnim stranicama objavljeni i nadležnim institucijama u propisanom roku dostavljeni sljedeći izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 753.720.674,00 kn, što je za 82.053.739,00 kn ili 12,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	319.438.333,00	370.054.403,00	115,8
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	77.734.989,00	104.441.811,00	134,4
3.	Prihodi od imovine	105.684.378,00	101.031.287,00	95,6
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	126.360.952,00	119.136.463,00	94,3
5.	Prihodi od donacija	3.141.656,00	1.792.527,00	57,1
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	16.879.009,00	14.303.302,00	84,7
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	21.833.411,00	27.744.418,00	127,1
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	594.207,00	15.216.463,00	-
	Ukupno	671.666.935,00	753.720.674,00	112,2

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu 370.054.403,00 kn ili 49,1 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 119.136.463,00 kn ili 15,8 % te prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 104.441.811,00 kn ili 13,9 %.

Svi drugi prihodi i primici (prihodi od imovine, od donacija, kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda, prodaje nefinancijske imovine i primici od financijske imovine i zaduživanja) iznose 160.087.997,00 kn ili 21,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu, povećani su prihodi od poreza za 50.616.070,00 kn ili 15,8 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 26.706.822,00 kn ili 34,4 %, primici od financijske imovine i zaduživanja za 14.622.256,00 kn te prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 5.911.007,00 kn ili 27,1 %. Povećanje u okviru prihoda od poreza odnosi se na porez i prirez na dohodak u iznosu 38.394.441,00 kn ili 13,2 % i porez na imovinu u iznosu 14.454.250,00 kn ili 59,0 %. U okviru pomoći, znatno su veće pomoći temeljem prijenosa sredstava iz Europske unije u iznosu 17.526.737,00 kn i tekuće pomoći od institucija i tijela Europske unije u iznosu 8.245.150,00 kn. U okviru primitaka od financijske imovine i zaduživanja značajnije povećanje odnosi se na primitke od zaduživanja u iznosu 14.266.432,00 kn zbog dugoročnog kredita od poslovne banke za realizaciju kapitalnih projekata. U odnosu na prethodnu godinu značajnije su smanjeni prihodi od tekućih i kapitalnih donacija za 1.349.129,00 kn ili 42,9 %.

Prihodi od poreza ostvareni u iznosu 370.054.403,00 kn odnose se na porez i prirez na dohodak u iznosu 328.483.727,00 kn, porez na promet nekretnina u iznosu 38.445.755,00 kn i gradske poreze (porez na potrošnju, porez na tvrtku iz ranijih godina i porez na kuće za odmor) u iznosu 3.124.921,00 kn. Prirez porezu na dohodak iznosi 15,0 %.

Za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva i vatrogastva ostvareni su prihodi u iznosu 33.614.674,00 kn. Odnose se na prihode od pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 21.311.277,00 kn i prihode iz dodatnog udjela poreza na dohodak u iznosu 12.303.397,00 kn.

Prihodi su preneseni korisnicima u iznosu 33.110.358,00 kn (osnovnim školama u iznosu 17.263.282,00 kn i vatrogasnoj postrojbi u iznosu 15.847.076,00 kn) za predviđene namjene u skladu s utvrđenim bilančnim pravima za 2018. Za financiranje decentraliziranih funkcija u sljedećoj godini preneseno je 426.470,00 kn, a 77.846,00 kn je u veljači 2019. uplaćeno u državni proračun.

Prihodi od pomoći u iznosu 104.441.811,00 kn odnose se na pomoći iz drugih proračuna u iznosu 45.487.521,00 kn, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije osnovnog školstva i vatrogastva u iznosu 21.311.277,00 kn, iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava iz fondova Europske unije u iznosu 20.073.373,00 kn, tekuće pomoći od institucija i tijela Europske unije u iznosu 11.482.424,00 kn, pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu 6.067.972,00 kn, te pomoći od inozemnih vlada u iznosu 19.244,00 kn.

Pomoći iz drugih proračuna u iznosu 45.487.521,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu 32.813.600,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu 12.673.921,00 kn. Vrijednosno su najznačajnije tekuće pomoći iz Ministarstva kulture u iznosu 27.800.000,00 kn za sufinanciranje programa EPK 2020. te tekuća pomoć iz državnog proračuna za manje ostvarene prihode od poreza na dohodak u iznosu 3.633.900,00 kn. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći iz Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije za projekt Revitalizacija kompleksa Benčić u iznosu 5.000.000,00 kn, Energetsku učinkovitost dječjih vrtića i osnovnih škola u iznosu 4.044.596,00 kn te za projekt Interpretacijski centar prirodne baštine Primorsko-goranske županije u iznosu 1.100.277,00 kn.

Pomoći iz državnog proračuna na temelju prijenosa sredstava iz Europske unije u iznosu 20.073.373,00 kn odnose se na kapitalne pomoći u iznosu 18.299.757,00 kn i tekuće pomoći u iznosu 1.773.616,00 kn za provedbu tri projekta (podrške učenicima s poteškoćama, učinkovita provedba mehanizma teritorijalnih ulaganja te projekt uključivanje mladih osoba s invaliditetom u kulturno umjetničke aktivnosti). Vrijednosno najznačajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći za projekt Turistička valorizacija spomenika riječke industrijske baštine u iznosu 8.985.578,00 kn i za financiranje Energetske obnove dječjih vrtića i osnovnih škola u iznosu 7.752.282,00 kn.

Tekuće pomoći od institucija i tijela Europske unije u iznosu 11.482.424,00 kn dobivene su za provođenje aktivnosti u okviru 14 gradskih projekata koji se financiraju iz sredstava Europske unije.

Pomoći od izvanproračunskih korisnika odnose se na godišnju naknadu za uporabu javnih cesta koju plaća Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije u iznosu 5.896.372,00 kn, pomoći od Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost u iznosu 116.378,00 kn za energetsku učinkovitost osnovnih škola i dječjih vrtića, sufinanciranje gradnje reciklažnog dvorišta te sanaciju i selekciju otpada te na pomoć Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za osobe na stručnom osposobljavanju u iznosu 55.222,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi od imovine odnose se na prihode od zakupa imovine u iznosu 87.036.074,00 kn (zakup poslovnih prostora, javnih površina i zemljišta, najma stanova i drugo), prihode od spomeničke rente u iznosu 8.874.323,00 kn te prihode od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u iznosu 849.516,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu 119.136.463,00 kn, a vrijednosno značajniji su prihodi od komunalne naknade u iznosu 95.473.010,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu 12.127.387,00 kn te namjenskog dijela cijene komunalnih usluga za razvoj (odvoza komunalnog otpada i prijevoza putnika) u iznosu 3.633.954,00 kn.

Vrijednosno najznačajnije donacije u iznosu 1.459.054,00 kn odnose se na vrijednost uknjiženih stanova dobivenih na temelju sudskih rješenja i po nasljeđivanju te na uknjiženje darovanog zemljišta. Za navedene donacije iskazani su rashodi za nabavu nefinancijske imovine.

U okviru prihoda od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda, vrijednosno najznačajniji su prihodi od naplate kazni za prometne prekršaje u iznosu 3.076.291,00 kn, a drugi prihodi odnose se na refundacije sudskih troškova, troškova ovrha i povrata sredstava te prihode naplaćene po stečajnim nagodbama.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 27.744.418,00 kn, a odnose se na prihode od prodaje i zamjene zemljišta u iznosu 13.485.929,00 kn, prodaje stanova u vlasništvu Grada u iznosu 7.644.468,00 kn i stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 6.029.486,00 kn te prodaje druge imovine u iznosu 584.535,00 kn. Grad provodi postupke u pravnom prometu zemljištem na temelju Odluke o građevinskom zemljištu kojom je utvrđen način gospodarenja građevinskim zemljištem u vlasništvu Grada, odnosno način, uvjeti i postupak prodaje i drugih oblika raspolaganja (osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, darovanje, zamjena zemljišta, zakup građevinskog neizgrađenog zemljišta za različite namjene). Na temelju navedene odluke donesen je i cjenik građevinskog zemljišta koji je objavljen u javnom glasilu.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni u iznosu 15.216.463,00 kn odnose se na primitke od zaduživanja u iznosu 14.276.599,00 kn i primitke od povrata glavnice danih zajmova u iznosu 939.864,00 kn. Primici od zaduživanja odnose se na kredit poslovne banke u iznosu 14.266.432,00 kn i zajam iz ranijih godina za sufinanciranje projekta izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom u iznosu 10.167,00 kn.

Na temelju odluke gradskog vijeća i suglasnosti Ministarstva financija, Grad se u 2018. zadužio kod poslovne banke u iznosu 123.629.955,00 kn za dva kapitalna projekta koji se sufinanciraju iz fondova Europske unije. Za prvi projekt Revitalizacija kompleksa Benčić (Cigleni i T-objekt) zaduženje iznosi 98.706.500,00 kn, dok za drugi projekt Energetska obnova jedanaest objekata osnovnih škola i dječjih vrtića iznosi 24.923.455,00 kn. Rok korištenja kredita je konac 2019., a rok vraćanja 14 godina nakon isteka počeka od 18 mjeseci (lipanj 2021.). Zadnja rata dospijeva na naplatu u lipnju 2035. Mjesečna rata iznosi 735.893,00 kn. Ugovorena je fiksna godišnja kamatna stopa 1,59 % za vrijeme povlačenja kredita (interkalarna kamata) kao i za vrijeme počeka i otplate na iskorišteni dio kredita. Korištenje kredita započelo je u listopadu 2018. i do konca 2018. iskorišteno je 14.266.432,00 kn (14.154.307,00 kn za energetska obnovu objekata škola i vrtića i 112.125,00 kn za Revitalizaciju kompleksa Benčić). Prema obrazloženju Grada, korištenje kredita za projekt Revitalizacija kompleksa Benčić (Cigleni i T-objekt) ne odvija se planiranom dinamikom zbog dugotrajnih postupaka provedbe javne nabave za izvođenje radova (uložena žalba jednog od ponuditelja). Za navedeni projekt do konca kolovoza 2019. iskorišteno je ukupno 154.546,00 kn što je manje za 98.551.954,00 kn ili 99,8 % od ugovorenog. Na povučeni dio kreditnih sredstava, do kolovoza 2019. plaćena je ugovorena interkalarna kamata u iznosu 213.046,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 734.839.793,00 kn, što je za 42.628.277,00 kn ili 6,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	64.604.746,00	66.125.503,00	102,4
2.	Materijalni rashodi	194.077.769,00	196.916.215,00	101,5
3.	Financijski rashodi	20.596.947,00	25.049.745,00	121,6
4.	Subvencije	31.065.964,00	44.486.150,00	143,2
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	173.597.786,00	201.204.645,00	115,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	30.053.606,00	28.478.399,00	94,8
7.	Ostali rashodi	72.305.680,00	68.454.229,00	94,7
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	68.543.314,00	85.872.451,00	125,3
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	37.365.704,00	18.252.456,00	48,9
	Ukupno	692.211.516,00	734.839.793,00	106,2
	Višak prihoda i primitaka	0,00	18.880.881,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	20.544.581,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na pomoći u iznosu 201.204.645,00 kn ili 27,4 %, materijalne rashode u iznosu 196.916.215,00 kn ili 26,8 % te rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 85.872.451,00 kn ili 11,7 %. Svi drugi rashodi i izdaci (rashodi za zaposlene, financijski rashodi, subvencije, naknade građanima i kućanstvima i druge naknade, ostali rashodi te izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova) iznose 250.846.482,00 kn i imaju udjel 34,1 % u ukupnim rashodima i izdacima.

Rashodi za zaposlene odnose se na rashode za plaće u iznosu 55.855.060,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 9.189.190,00 kn te druge rashode za zaposlene (jubilarne nagrade i otpremnine, dar djeci zaposlenika te pomoći u slučaju smrti člana uže obitelji zaposlenika) u iznosu 1.081.253,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 196.916.215,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 162.154.408,00 kn (značajnije su usluge tekućeg i investicijskog održavanja 63.920.780,00 kn, komunalne usluge 28.703.236,00 kn, usluge za zakupnine i najamnine 13.821.402,00 kn te intelektualne i osobne usluge 7.997.217,00 kn), rashode za materijal i energiju u iznosu 12.353.346,00 kn (značajniji su rashodi za energiju u iznosu 10.473.416,00 kn), naknade troškova zaposlenima u iznosu 3.286.867,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 344.607,00 kn te na ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 18.776.987,00 kn (značajniji su rashodi za naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i drugo 2.329.584,00 kn, premije osiguranja 2.876.592,00 kn te reprezentaciju 1.140.034,00 kn).

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 25.049.745,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za otplatu obveza za prodana potraživanja poslovnoj banci u iznosu 12.000.000,00 kn, kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu 7.757.778,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 2.319.027,00 kn te zatezne kamate u iznosu 1.966.025,00 kn.

Subvencije su ostvarene u iznosu 44.486.150,00 kn, a vrijednosno značajnije odnose se na subvencije komunalnom društvu za javni prijevoz u suvlasništvu Grada za sufinanciranje troškova redovnog poslovanja u iznosu 26.551.915,00 kn, trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada za realizaciju programa EPK 2020. u iznosu 13.708.500,00 kn te subvencije poduzetnicima za jačanje konkurentnosti u iznosu 2.762.745,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu 201.204.645,00 kn. Odnose se na prijenose proračunskim korisnicima u iznosu 188.261.162,00 kn, partnerima u projektima Europske unije u iznosu 7.437.544,00 kn, pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna za provođenje programa socijalne i zdravstvene skrbi, te drugih programa u iznosu 3.848.200,00 kn, prijenose proračunskih korisnika istih proračuna u iznosu 751.475,00 kn, prijenose sredstava iz Europske unije u iznosu 570.214,00 kn te pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 336.050,00 kn. U 2018. prenesena su sredstva za 39 proračunskih korisnika, od čega za rashode poslovanja (zaposlene, materijalne i financijske rashode) 172.137.658,00 kn, za izdatke za otplatu zajmova 14.018.146,00 kn te za rashode za nabavu dugotrajne imovine 2.105.358,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima ostvarene u iznosu 28.478.399,00 kn odnose se na naknade u naravi u iznosu 17.493.015,00 kn (vrijednosno značajnije su za sufinanciranje prijevoza studenata, korisnika socijalnog programa te osoba starijih od 65 godina 4.983.762,00 kn, naknade za prehranu djece u osnovnim školama 2.744.557,00 kn, smještaj djece u jasicama i dječjem vrtiću 2.383.759,00 kn, smještaj u bolnici za psihički bolesne osobe 2.256.177,00 kn te prehranu u pučkoj kuhinji 2.187.416,00 kn). Nadalje, odnose se na naknade u novcu u iznosu 10.985.384,00 kn (vrijednosno značajnije su za podmirenje troškova stanovanja i ogrijeva 5.465.468,00 kn, novčanu pomoć za umirovljenike 2.402.389,00 kn, naknadu za novorođenu djecu 1.533.500,00 kn te stipendije i školarine 1.116.300,00 kn).

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu 68.454.229,00 kn u odnosu na prethodnu godinu manji su za 3.851.451,00 kn ili za 5,3 % uglavnom zbog smanjenja kapitalnih donacija građanima i kućanstvima za obnovu pročelja unutar urbanističke cjeline grada te pomoći za programe izgradnje objekata i uređenja komunalne infrastrukture čiji su nositelji komunalna društva. Odnose se na tekuće donacije u iznosu 39.572.626,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 1.167.993,00 kn (od čega se na donacije građanima i kućanstvima za obnovu pročelja unutar zaštićene urbanističke cjeline grada odnosi 1.039.290,00 kn) te kapitalne pomoći u iznosu 27.713.610,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na prijenose za financiranje javnih potreba u sportu u iznosu 16.080.257,00 kn, sufinanciranje djelatnosti vrtića drugih osnivača u iznosu 5.112.936,00 kn, zdravstvene i socijalne programe u iznosu 3.715.896,00 kn, vatrogasnoj zajednici u iznosu 3.585.000,00 kn, javne potrebe u kulturi u iznosu 2.695.471,00 kn i tehničkoj kulturi u iznosu 2.484.164,00 kn, političkim strankama u iznosu 1.052.340,00 kn te potpore sportskim udrugama za plaćanje obveza u iznosu 774.676,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za kapitalne pomoći odnose se na sredstva prenesena trgovačkom društvu za održavanje čistoće u suvlasništvu Grada u iznosu 8.692.865,00 kn (za selekciju otpada, sanaciju dva odlagališta komunalnog otpada, povrat sredstava za posuđena namjenska sredstva za izgradnju bazena) te trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu Grada za podmirenje obveza po kreditima, financijskom najmu za izgradnju sportskih objekata i objekata tehničke kulture u iznosu 14.480.280,00 kn i za nabavljene autobuse u iznosu 3.633.954,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 85.872.451,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 17.329.137,00 kn ili 25,3 %. Odnose se na rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu 65.913.586,00 kn, nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 14.612.797,00 kn i nabavu neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 5.346.068,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na kupnju zemljišta za imovinskopravnu pripremu gradskih projekata u iznosu 4.112.062,00 kn).

U okviru rashoda za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini vrijednosno najznačajniji odnose se na projekt energetska obnova jedanaest objekata škola i dječjih vrtića u iznosu 42.739.583,00 kn, projekt turistička valorizacija reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine u iznosu 10.535.740,00 kn, uređenje parkova u iznosu 4.439.069,00 kn, uređenje prostora za provođenje programa EPK 2020. u iznosu 3.438.529,00 kn, ulaganja u objekte osnovnih škola u iznosu 2.616.455,00 kn te projekt kulturno turistička ruta Putovima Frankopana u iznosu 1.077.988,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine odnose se na rashode za izgradnju cesta u iznosu 4.469.108,00 kn, nabavu opreme u iznosu 3.646.480,00 kn, izradu projektne dokumentacije, elaborata, imovinske i projektne tehničke pripreme u iznosu 3.180.070,00 kn, javne rasvjete u iznosu 1.740.448,00 kn te stanova u iznosu 1.306.805,00 kn (vrijednost uknjiženih stanova dobivenih na temelju sudskih rješenja i po nasljeđivanju).

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 18.252.456,00 kn odnose se na izdatke za otplatu primljenih kredita i zajmova u iznosu 15.321.064,00 kn i dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru u iznosu 2.931.392,00 kn.

Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 18.880.881,00 kn. Najvećim dijelom višak prihoda i primitaka ostvaren je zbog dobivanja tekućih pomoći iz državnog proračuna za program EPK 2020. koje su iskazane u prihodima za 2018. u iznosu 21.800.000,00 kn, dok rashodi nisu ostvareni u 2018. Iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu 267.570.957,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 248.690.076,00 kn.

U rujnu 2018. donesen je plan mjera za pokriće manjka i smanjenje obveza Grada za razdoblje od osam godina odnosno 2019. do 2026. (dalje u tekstu: plan). Plan obuhvaća pokriće manjka prihoda i primitaka iskazanog u iznosu 276.829.897,00 kn. Planom su utvrđene mjere za pokriće manjka prihoda i primitaka i smanjenje obveza, dinamika pokrića odnosno smanjenja obveza te obveze nadležnih gradskih tijela u provedbi plana. Navedenim planom utvrđene su ukupno 32 mjere kroz šest grupa. Planom nije utvrđeno pokriće manjka i smanjenje obveza po godinama od 2019. do 2026. nego je izmjenama proračuna za 2019. planirano pokriće manjka prihoda u iznosu 56.032.598,00 kn, a projekcijama uz proračun za 2020. i 2021. u iznosu 30.000.000,00 kn u svakoj godini. Plan sadrži povećanje prihoda po pojedinim godinama. Smanjenje godišnjih rashoda sadrži općenito iznos smanjenja pojedinih programa, ali nije utvrđeno koje aktivnosti će se smanjiti unutar programa. Planom su za provedbu mjera zaduženi nadležni gradski upravni odjeli, ali nije utvrđeno tko je zadužen za objedinjavanje i praćenje ostvarenja planiranih mjera pokrića manjka i smanjenja obveza. Isto tako planom nije utvrđeno izvještavanje o provedbi navedenih mjera po godinama.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 8.090.159.469,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2018.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	6.840.159.508,00	6.828.940.008,00	99,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	4.745.322.757,00	4.794.171.363,00	101,0
1.2.	Građevinski objekti	1.900.372.661,00	1.818.245.554,00	95,7
1.3.	Postrojenja i oprema	8.626.894,00	9.312.812,00	108,0
1.4.	Prijevozna sredstva	32.267,00	0,00	-
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	157.901.898,00	180.877.288,00	114,6
1.6.	Druga nefinancijska imovina	27.903.031,00	26.332.991,00	94,4
2.	Financijska imovina	1.499.657.399,00	1.261.219.461,00	84,1
2.1.	Novčana sredstva	8.837.996,00	32.681.213,00	369,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	17.979.587,00	6.046.995,00	33,6
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	14.764.452,00	3.113.740,00	21,1
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	973.797.247,00	976.726.163,00	100,3
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	197.724.768,00	109.785.875,00	55,5
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	203.642.708,00	71.736.375,00	35,2
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	82.910.641,00	61.129.100,00	73,7
	Ukupno imovina	8.339.816.907,00	8.090.159.469,00	97,0
3.	Obveze	595.823.123,00	564.501.099,00	94,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	364.631.519,00	339.937.422,00	93,2
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	19.887.149,00	14.547.343,00	73,1
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	210.878.111,00	209.604.464,00	99,4
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	426.344,00	411.870,00	96,6
4.	Vlastiti izvori	7.743.993.784,00	7.525.658.370,00	97,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	8.339.816.907,00	8.090.159.469,00	97,0
	Izvanbilančni zapisi	1.222.911.415,00	2.063.615.238,00	168,7

Stanje nefinancijske imovine je koncem godine iskazano u vrijednosti 6.828.940.008,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu manje je za 11.219.500,00 kn ili 0,2 %. U strukturi ukupne nefinancijske imovine vrijednosno najznačajnija je vrijednost zemljišta koja iznosi 4.794.171.363,00 kn. Prema pomoćnim evidencijama, Grad je vlasnik 11 241 zemljišnih čestica površine 8 360 345 m². Vrijednost građevinskih objekata se odnosi na vrijednost poslovnih objekata u iznosu 1.013.511.030,00 kn, cesta i ostalih prometnih objekata u iznosu 472.345.229,00 kn, stambenih zgrada i stanova u iznosu 143.703.384,00 kn i drugih građevinskih objekata (oborinska kanalizacija, javna rasvjeta, komunalna oprema i drugo) u iznosu 188.685.911,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi iznosi 180.877.288,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća je za 22.975.390,00 kn ili 14,6 % zbog ulaganja u projektna rješenja, glavne i idejne projekate za prometnice i energetske obnove osnovnih škola i dječjih vrtića, izgradnju cesta, uređenje javnih površina te ulaganja u objekte kompleksa Benčić.

U okviru nefinancijske imovine iskazana su ulaganja u izgradnju autobusnog kolodvora (kompleks zapadna Žabica) u vrijednosti 47.318.491,00 kn. Odnose se na ulaganja u razdoblju 2002. do 2017. za otkup zemljišta u vrijednosti 32.887.034,00 kn i ulaganja u projektnu dokumentaciju (nefinancijska imovina u pripremi) u vrijednosti 14.431.457,00 kn. U 2018. Grad nije poduzimao aktivnosti na realizaciji izgradnje autobusnog kolodvora. Iako je proteklo 16 godina od kada se počelo s navedenim projektom, a uložena su značajna proračunska sredstva, izgradnja autobusnog kolodvora nije započela.

Financijska imovina koncem 2018. iznosi 1.261.219.461,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine manja je za 238.437.938,00 kn ili 15,9 %.

Značajnije su smanjena ostala potraživanja za 11.146.894,00 kn ili 87,1 % zbog načina evidentiranja naknade za uređenje voda, koja se po naplati kupca evidentiraju na računu obveza prema Hrvatskim vodama. Nadalje smanjeni su dani zajmovi za 11.650.712,00 kn ili 78,9 % najvećim dijelom zbog isknjiženja potraživanja prema trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada za neutrošena namjenska sredstva iz cijene komunalne usluge za vodoopskrbu iznosu 9.942.094,00 kn i ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu 1.614.792,00 kn. Isto tako, smanjena su potraživanja za prihode poslovanja najvećim dijelom zbog provedenog ispravka vrijednosti u iznosu 97.783.127,00 kn. Nadalje smanjena su potraživanja od prodaje nefinancijske imovine najvećim dijelom zbog evidentiranja potraživanja iz bilančnih u izvanbilančnu evidenciju na temelju dva predugovora o osnivanju prava građenja na nekretninama na kojima je predviđena izgradnja podzemne javne garaže i poslovno-stambenih i nekretninama na lokaciji Kantrida u ukupnom iznosu 108.102.226,00 kn. Novčana sredstva povećana su za 23.843.217,00 kn najvećim dijelom zbog uplata koncem 2018. pomoći iz državnog proračuna za Program EPK 2020. u iznosu 21.800.000,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici iznose 976.726.163,00 kn. U 2018. povećan je udjel Grada u temeljnom kapitalu trgovačkog društva u vlasništvu u iznosu 2.371.225,00 kn u visini iznosa otplaćenog dijela obveznica za garažni objekt, razvojne agencije u iznosu 500.000,00 kn, trgovačkog društva u suvlasništvu Grada u iznosu 50.000,00 kn te trgovačkog društva za gospodarenje otpadom u iznosu 10.167,00 kn (sufinanciranje izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom).

Koncem 2018. ukupna potraživanja, nakon ispravka vrijednosti, iskazana su u iznosu 186.297.399,00 kn i za 242.644.281,00 kn ili 56,6 % su manja u odnosu na prethodnu godinu. Od navedenih potraživanja, dospjela su potraživanja u iznosu 59.424.819,00 kn. Na smanjenje potraživanja najvećim dijelom je utjecalo smanjenje potraživanja za nabavu nefinancijske imovine (prijenos potraživanja na temelju dva predugovora za osnivanje prava građenja iz bilančnih u izvanbilančne evidencije u iznosu 108.102.226,00 kn), ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 104.429.692,00 kn te isknjiženja potraživanja za dane zajmove komunalnom društvu za vodoopskrbu (neutrošena sredstava za razvoj iz cijene komunalne usluge) iz poslovnih knjiga u iznosu 9.942.094,00 kn.

Ukupna potraživanja bez ispravka vrijednosti potraživanja koncem godine iznose 290.727.091,00 kn. Dospjela su potraživanja u iznosu 165.288.488,00 kn, a nedospjela u iznosu 125.438.603,00 kn.

Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 207.569.002,00 kn (vrijednosno najznačajnija za komunalnu naknadu 39.387.424,00 kn, zakup poslovnih prostora 18.537.684,00 kn i komunalni doprinos 16.315.116,00 kn), od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 76.768.148,00 kn, dane zajmove u iznosu 4.728.532,00 kn te potraživanja za više plaćene poreze i druga potraživanja u iznosu 1.661.409,00 kn (vrijednosno značajnija su potraživanja za predujmove 459.366,00 kn i potraživanja od Županijske uprave za ceste za pripadajući dio naknade za uporabu cesta koja se plaća pri registraciji vozila u iznosu 411.870,00 kn).

U skladu s odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu za kašnjenje u naplati potraživanja preko godine dana i zbog pokretanja stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom, na dan 31. prosinca 2018. obavljen je ispravak vrijednosti potraživanja u ukupnom iznosu 104.429.692,00 kn te su potraživanja u bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2018., iskazana u iznosu 186.297.399,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja odnosi se na ispravak potraživanja po stopi 100,0 % za kašnjenje u naplati iznad tri godine u iznosu 84.097.208,00 kn, po stopi 50,0 % za kašnjenje od jedne do tri godine u iznosu 14.832.263,00 kn te po stopi 75,0 % za pokrenute stečajne i likvidacijske postupke u iznosu 5.500.221,00 kn. Do konca kolovoza 2019. naplaćena su potraživanja u iznosu 21.650.122,00 kn (dospjela 13.485.645,00 kn i nedospjela potraživanja 8.164.477,00 kn) ili 7,5 % ukupnih potraživanja (bez ispravka vrijednosti potraživanja).

Koncem 2018. obveze su iskazane u iznosu 564.501.099,00 kn. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 339.937.422,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 14.547.343,00 kn, primljene kredite i zajmove u iznosu 209.604.464,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja u iznosu 411.870,00 kn. Obveze za kredite i zajmove odnose se na robne zajmove za ulaganja u sportske objekte u iznosu 94.465.450,00 kn i prometnice u iznosu 75.128.990,00 kn te nabavu dvije stambeno poslovne zgrade u iznosu 13.253.573,00 kn. Nadalje, odnose se na kredit za kapitalne projekte revitalizacija kompleksa Benčić i energetske obnovu škola i vrtića u iznosu 14.266.432,00 kn te zajam za sufinanciranje izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom u iznosu 12.490.019,00 kn. Dospjele obveze koncem 2018. iznose 128.064.145,00 kn. Do konca kolovoza 2019. podmirene su obveze u iznosu 92.770.257,00 kn ili 72,4 % dospjelih obveza.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu 2.063.615.238,00 kn. Odnose se na suglasnosti dane za zaduživanje trgovačkim i komunalnim društvima u vlasništvu i suvlasništvu Grada te proračunskim korisnicima u iznosu 493.369.614,00 kn, izdane i primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu 1.180.418.896,00 kn, naknadu za pravo građenja na temelju dva predugovora o osnivanju prava građenja na nekretninama na kojima je predviđena izgradnja podzemne javne garaže i poslovno-stambenih i nekretninama na lokaciji Kantrida u iznosu 108.102.226,00 kn, jamstva trgovačkim društvima u suvlasništvu Grada za sufinanciranje izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom i izgradnju energane u iznosu 90.983.791,00 kn te sadašnju vrijednost imovine za koje su u tijeku aktivnosti rješavanja imovinsko-pravnih odnosa u iznosu 55.279.176,00 kn (objekti predškolskog i školskog obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, kulture, sporta i tehničke kulture i ostalih poslovnih zgrada te opreme).

Nadalje, odnose se na vrijednost sudskih postupaka kao potencijalna potraživanja u iznosu 50.595.344,00 kn i kao potencijalna obveza u iznosu 19.802.315,00 kn, potraživanja za tekuće i kapitalne pomoći u iznosu 27.891.301,00 kn, potraživanja od kupaca za prodana potraživanja od komunalne naknade i zakupa poslovnih prostora u iznosu 20.994.593,00 kn, potraživanja za kamate po obveznicama Republike Hrvatske s osnove prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćene konvertibilnom valutom u iznosu 10.286.173,00 kn te obveze po ispostavljenim nalogima za prienos sredstava neprofitnim organizacijama (udrugama) i proračunskim korisnicima u iznosu 5.891.809,00 kn.

U 2018. na temelju odluka gradskog vijeća, dane su dvije suglasnosti za zaduživanje kod poslovnih banaka trgovačkim društvima u suvlasništvu u ukupnom iznosu 144.687.000,00 kn. Suglasnosti su dane za sufinanciranje projekta poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture u iznosu 134.687.000,00 kn i nabavu 32 autobusa u iznosu 10.000.000,00 kn.

Javna nabava

Grad je donio i u Elektroničkom oglasniku javne nabave objavio plan nabave te izmjene i dopune plana nabave za 2018., kao i registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Izmjenama plana nabave iz prosinca 2018. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 315.367.451,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave te izmjene i dopune plana nabave, objavljeni su i na mrežnim stranicama Grada.

Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave donesen je u ožujku 2017.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2018., na temelju otvorenih postupaka nabave u 2018. zaključeno je 20 ugovora i deset dodataka ugovorima za nabavu roba, izvođenje radova i pružanja usluga u ukupnoj vrijednosti 80.853.067,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i sedam okvirnih sporazuma u vrijednosti 41.096.257,00 kn. Na temelju pregovaračkog postupka bez prethodne objave zaključena su tri ugovora u vrijednosti 1.869.636,00 kn. U 2018. obavljena je nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn i radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) u vrijednosti 23.990.292,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 20. ožujka 2019. do 28. veljače 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. - 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13 i 102/17)
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 7. (Narodne novine 139/10 i 19/14)
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15)
6. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17)
7. Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 i 78/15),
8. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15)
9. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18 i 110/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
10. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)

11. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, članak 31. (Narodne novine 86/12, 143/13 i 65/17)
12. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, članak 114.b (Narodne novine 69/99, 151/03 - ispravak, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13 i 152/14, 98/15, 44/17 i 90/18)
13. Zakon o financiranju vodnog gospodarstva članak 12. (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16 i 127/17)
14. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo članak 27. (Narodne novine 43/92 - pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 - ispravak, 58/95, 11/96, 11/97 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 68/98, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02)
15. Zakon o obveznim odnosima, članak 241. (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
16. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
17. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11 i 4/18)
18. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
19. Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14 i 70/17)
20. Zakon o vatrogastvu, članci 43. i 45. (Narodne novine 106/99, 117/01, 36/02 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/03, 139/04 - pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10)
21. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15)
22. Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09)
23. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članak 391. (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17 - ispravak)
24. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
25. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
26. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (ožujak 2017.)
27. Odluka o zakupu poslovnog prostora (Službene novine Primorsko-goranske županije i Službene novine Grada Rijeke 19/13 i 14/14)
28. Odluke o komunalnoj naknadi (Službene novine Primorsko-goranske županije broj 30/01, 17/06, 6/08, 16/09, 55/09, 52/10, 48/11, 54/12 i 51/13).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz proračuna i podacima iz prethodnog razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Grada. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima kako bi se pribavila obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze, javna nabava te programi i projekti.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, prihode i primitke, rashode i izdatke, obveze i zaduživanje te projekte.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Grad je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2018. vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi iskazana je u iznosu 180.877.288,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća je za 22.975.390,00 kn ili 14,6 %. Nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na ulaganja u projektna rješenja te glavne i idejne projekte u vrijednosti 131.549.233,00 kn, građevinske objekte u vrijednosti 48.716.001,00 kn i opremu u vrijednosti 612.054,00 kn.

Pojedini projekti i investicije u vrijednosti 79.520.928,00 kn vode se kao imovina u pripremi, a završeni su i nisu knjigovodstveno stavljeni u uporabu. Prema popisu imovine i obveza za 2018., pojedini projekti i investicije u tijeku iskazani su u okviru imovine u pripremi 1998. Potrebno je utvrditi za koju imovinu u pripremi postoji odgovarajuća dokumentacija (zapisnici o primopredaji, nalozi pojedinih odjela) na temelju koje bi se navedena imovina stavila u uporabu. Prema odredbi članka 28. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi sadrži ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine. Nakon završetka gradnje i stavljanja u uporabu, imovinu treba evidentirati na propisanim računima računskog plana te obaviti ispravak vrijednosti navedene imovine. Istovremeno se imovina evidentira u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne imovine. Grad nije uredio postupak knjigovodstvenog evidentiranja imovine u uporabu (dostavljanje zapisnika o primopredaji, odluka o stavljanju imovine u uporabu, rokovi dostavljanja dokumentacije nadležnom odjelu i drugo).

Ministarstvo financija je u 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Obveznici primjene Upute su i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Uputom je, između ostalog, određeno da se u posebne popisne liste treba, između ostalog, popisati investicije u tijeku, provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti i predvidjeti rok završetka ili predložiti drukčiji način rješavanja, a dugotrajnu nematerijalnu imovinu za koju se popisom utvrdi neopravdanost zadržavanja u poslovnim knjigama te od koje se u budućnosti ne očekuje ekonomska korist, predložiti za rashodovanje odnosno otpis. Popisom imovine i obveza za 2018., u dijelu koji se odnosi na popis imovine u pripremi, nije postupljeno na način propisan Uputom Ministarstva financija.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi stanje svakog pojedinog projekta i investicije koji je evidentiran u okviru imovine u pripremi, a za imovinu koja je u uporabi dostaviti dokumentaciju Odjelu za financije radi knjigovodstvenog evidentiranja na računima imovine u uporabi, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom Ministarstva financija o obavljanju popisa imovine i obveza.

Predlaže se u cilju pravodobnog stavljanja imovine u uporabu, urediti postupak stavljanja imovine u uporabu.

Koncem 2018. u imovini Grada iskazana je vrijednost groblja s pratećim objektima u iznosu 292.207.663,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima na računu imovine nisu iskazana ulaganja u Centralni objekt na groblju u ukupnom iznosu 33.760.295,00 kn.

Komunalno društvo u vlasništvu Grada za uređenje i održavanje groblja, pogrebne, grobarske i klesarske usluge (dalje u tekstu: komunalno društvo) upravlja grobljima na području Grada. Komunalno društvo je na Centralnom groblju koristilo zemljište označeno kao katastarska čestica 1 419 površine 17 594 m², na kojem je izgrađen Centralni objekt (mrtvačnica, upravna i gospodarska zgrada). Spomenuto komunalno društvo se ranijih godina zadužilo i izgradilo navedeni objekt. Grad je u razdoblju od 2006. do 2017. putem kapitalnih pomoći doznačio komunalnom društvu 33.760.295,00 kn za otplatu kredita. Centralni objekt nije evidentiran u imovini Grada nego u imovini komunalnog društva.

Grad je u travnju 2019. na temelju odluke gradskog vijeća u vlasništvo spomenutog komunalnog društva, prenio zemljište označeno kao katastarska čestica 1 419 i priznao ulaganja u pripremne radove na Centralnom objektu u ukupnom iznosu 7.977.100,00 kn. Za navedeni iznos povećan je udio Grada u temeljnom kapitalu komunalnog društva.

U obrazloženju prijedloga o zaključenju ugovora o prijenosu prava vlasništva danom gradskom vijeću u prosincu 2018., navedeno je, između ostalog, da je izrađena procjena prometne vrijednosti nekretnine od strane sudskog vještaka kojom je utvrđeno da se navedeno zemljište nalazi unutar područja oznake G-2 koje označava groblje. Nadalje, navedeno je da se spomenuto zemljište planira prenijeti u vlasništvo komunalnog društva, a čime bi se to zemljište izdvojilo izvan područja Centralnog groblja Drenova.

Prema odredbama članaka 1. i 2. Zakona o grobljima, groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateće građevine, a groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze.

S obzirom na to da je katastarska čestica 1419 dio zemljišta koje u naravi čini područje groblja, Državni ured za reviziju je mišljenja da se nije moglo prenijeti u vlasništvo komunalnog društva.

Vrijednosne izraze poslovnih događaja koji u trenutku nastanka nemaju izravan utjecaj ni na jednu poziciju financijskih izvještaja, ali se u budućnosti izravno mogu odraziti na pojedine pozicije financijskih izvještaja, iskazuju se u okviru izvanbilančnih zapisa. Grad je u izvanbilančnim zapisima, između ostalog, iskazao obveze po ispostavljenim nalogima za prijenos sredstava neprofitnim organizacijama (udrugama) i proračunskim korisnicima u iznosu 5.891.809,00 kn.

Obveze prema udrugama za provođenje javnih potreba u sportu koncem 2018. iznose 4.572.032,00 kn, od čega je 919.320,00 kn iskazano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa, a 3.652.712,00 kn nije iskazano. Prema odredbi članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, u okviru izvanbilančnih zapisa iskazuju se, između ostalog, stavke koje nisu uključene u bilančne kategorije, ali predstavljaju potencijalni izvor budućih prihoda, rashoda, obveza ili imovine.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazati obveze prema udrugama iz područja sporta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. Grad je prihvatio nalog i prijedlog u vezi s imovinom u pripremi i navodi da formalno nije uređen postupak knjigovodstvenog evidentiranja imovine u uporabu donošenjem posebnih uputa već se postupak obavlja prema procedurama i uputama Odjela gradske uprave za financije koje nisu formalizirane, a sve u skladu s pozitivnim propisima iz područja proračunskog računovodstva. Nadalje, navodi da su odjeli gradske uprave nadležni za praćenje stupnja izvedenosti pojedine investicije do završetka te Odjelu gradske uprave za financije dostavljaju zapisnik o primopredaji s odgovarajućom dokumentacijom i zapisnikom izvođača radova o primopredaji investicije. Isto tako navodi da krajem svake godine povjerenstva za popis imovine popisuju nefinancijsku imovinu u pripremi u posebne popisne tablice po svakoj pojedinačnoj investiciji te se zaključkom gradonačelnika o godišnjem popisu imovine i obveza, zadužuju nadležni gradski odjeli da za završene kapitalne projekte, Odjelu gradske uprave za financije u zadanom roku dostave odgovarajuću dokumentaciju za evidentiranje imovine.

U vezi zemljišta na Centralnom gradskom groblju, Grad obrazlaže da je Elaboratom procjene prometne vrijednosti zemljišta na katastarskoj čestici 1 419 utvrđeno da se predmetno zemljište nalazi na rubnom odnosno graničnom dijelu zahvata Centralnog gradskog groblja Drenova. Nadalje, obrazlaže da zemljište služi isključivo Centralnom objektu na groblju kojim upravlja i koristi ga komunalno društvo u vlasništvu Grada za svoje administrativne i druge poslovne procese, a koji objekt je u poslovnim knjigama navedenog komunalnog društva. Isto tako, obrazlaže da pozivanje na prethodno navedeni Elaborat u pogledu lokacije zemljišta nije relevantno, budući je navedeni Elaborat izrađen isključivo sa svrhom procjene prometne vrijednosti navedenoga zemljišta radi provedbe prijenosa prava vlasništva i prilikom njegove izrade predmetno zemljište nije niti moglo biti drugačije opisano nego zemljište na rubnom odnosno graničnom dijelu zahvata Centralnog gradskog groblja Drenova. Također obrazlaže da je zadaća navedenog Elaborata, ograničena isključivo na procjenu vrijednosti zemljišta radi prijenosa iste u vlasništvo navedenog komunalnog društva. U svrhu rješavanja međusobnih odnosa Grada i komunalnog društva, predmetna nekretnina je kao rubna u odnosu na cijelo gradsko groblje Drenova i kao funkcionalna isključivo za potrebe komunalnog društva prenesena u vlasništvo čime je izdvojena izvan područja Centralnog gradskog groblja Drenova, sve u skladu sa zakonskim propisima. Obrazlaže se da je prijenos prava vlasništva proveden te napominju da je za ukupan iznos vrijednosti navedenoga zemljišta i ulaganja u pripremne radove povećan udio Grada u temeljnom kapitalu navedenog komunalnog društva. Komunalno društvo je vlasništvu Grada, što ujedno znači da su groblja (grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateći objekti) komunalni objekti u indirektnom vlasništvu Grada.

Grad je prihvatio nalog u vezi evidentiranja obveza prema udrugama za provođenje javnih potreba iz sporta i obrazlaže da su obveze prema navedenim udrugama evidentirane na temelju financijske dokumentacije koja je bila zaprimljena do zaključnih knjiženja za 2018. Nadalje, obrazlaže da je Odjel gradske uprave za financije, u suradnji s nadležnim odjelima, poduzeo potrebne aktivnosti kako bi se u izvanbilančnim zapisima evidentirala ukupna nepodmirena obveza za 2019.

1.3. Komunalno društvo u vlasništvu Grada za uređenje i održavanje groblja, pogrebne, grobarske i klesarske usluge (dalje u tekstu: komunalno društvo) upravlja grobljima na području Grada. Komunalno društvo koristilo je na Centralnom groblju zemljište upisano u zemljišnoknjižni uložak 2 593 označeno kao k.č.br. 1 419 (što prema katastru odgovara k.č.br. 2077/13) površine 17 594 m², na kojem je izgrađen Centralni objekt (mrtvačnica površine 1 214 m², upravna zgrada 313 m² i gospodarska zgrada 465 m²) te dvorište površine 15 602 m². Navedene nekretnine nisu evidentirane u imovini Grada nego u imovini komunalnog društva. Grad je u travnju 2019. na temelju odluke Gradskog vijeća u vlasništvo komunalnog društva, prenio spomenute nekretnine i priznao ulaganja u pripreme radove na Centralnom objektu u ukupnom iznosu 7.977.100,00 kn te je za navedeni iznos povećan udio Grada u temeljnom kapitalu komunalnog društva. S obzirom na to da se navedene nekretnine nalaze unutar Centralnog gradskog groblja Drenova koje je prema katastru označeno kao k.č.br. 2077/1 (u naravi groblje), Državni ured za reviziju ostaje kod izraženog mišljenja da navedene nekretnine Grad nije mogao prenijeti u vlasništvo komunalnog društva s obzirom na jasne odredbe članka 1. i 2. Zakona o grobljima kojima je propisano da je groblje ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateće građevine, a groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Pod pratećim građevinama u smislu navedenog Zakona smatraju se krematorij, mrtvačnica, dvorana za izlaganje na odru, prostorije za ispraćaj umrlih i sl. Nastavno na navode iz očitovanja da je komunalno društvo u vlasništvu Grada i što prema navodima ujedno znači da su groblja (grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateći objekti) komunalni objekti u indirektnom vlasništvu Grada, napominjemo da je prema odredbi članka 1. stavak 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima propisana samo jedna vrsta prava vlasništva odnosno ne postoji indirektno pravo vlasništva.

2. Prihodi i primici

2.1. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 753.720.674,00 kn, a vrijednosno najznačajniji su prihodi od poreza u iznosu 370.054.403,00 kn ili 49,1 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 119.136.463,00 kn ili 15,8 % te prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 104.441.811,00 kn ili 13,9 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

- Zakupi poslovnih prostora

Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su u iznosu 65.142.714,00 kn. Uvjeti i način davanja u zakup poslovnih prostora, regulirani su odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora te Odlukom Grada o zakupu poslovnog prostora.

Od 36 pregledanih ugovora o zakupu, utvrđeno je da su 22 ugovora istekla tijekom 2018., a s prijašnjim zakupcima nisu pravodobno zaključeni novi ugovori o zakupu. Poslovne prostore su bez zaključenih ugovora nastavljali koristiti prijašnji zakupci od četiri do 309 dana, nakon čega su s istim zakupcima zaključeni novi ugovori.

Za vrijeme korištenja poslovnih prostora bez ugovora, zakupcima je obračunavana naknada u visini mjesečne zakupnine prema ranije zaključenim ugovorima. Iz navedenog proizlazi da Grad nije pravodobno poduzimao aktivnosti u vezi zaključivanja ugovora s prijašnjim zakupcima.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, prema kojoj je zakupodavac dužan sadašnjem zakupniku poslovnoga prostora najkasnije 60 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen, dati pisanu ponudu za sklapanje novog ugovora o zakupu na određeno vrijeme ili zakupnik može podnijeti zakupodavcu pisani zahtjev za davanje ponude najkasnije 90 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen. Ako zakupnik ne prihvati ponudu u roku od 30 dana, zakupni odnos prestaje istekom roka na koji je ugovor sklopljen, a zakupodavac će, nakon stupanja u posjed tog poslovnoga prostora raspisati javni natječaj za davanje u zakup.

Istekom ugovora o zakupu, za poslovne prostore za koje nije zaključen novi ugovor o zakupu, Grad je trebao stupiti u posjed poslovnih prostora te za navedene prostore raspisati javni natječaj za davanje u zakup.

Grad je na isti način postupao u vezi s isteklim ugovorima o zakupu poslovnih prostora tijekom 2019. Odredbom članka 5. (kojom je mijenjan članak 6.) Izmjena i dopuna Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora iz prosinca 2018., propisano je da je zakupnik dužan podnijeti pisani zahtjev jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, najkasnije 120 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen, a jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je najkasnije 90 dana prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen zakupniku dati pisanu ponudu za sklapanje novog ugovora ili ga pisanim putem obavijestiti da mu neće ponuditi sklapanje novog ugovora o zakupu.

Ako zakupnik ne podnese u roku navedeni pisani zahtjev, ne prihvati ponudu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ili ga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obavijesti da mu neće ponuditi sklapanje novog ugovora o zakupu za navedeni prostor, objavit će se natječaj za davanje u zakup.

Državni ured za reviziju nalaže sa zakupcima zaključivati ugovore o zakupu na način i u rokovima propisanim odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

U 2018. Grad je, bez provedenih javnih natječaja, zaključio ugovore s udrugom za korištenje dva poslovna prostora za potrebe postavljanja izložbi. Navedeni prostori dani su bez naknade na jednu i pet godina. Spomenuta udruga je u 2018. bila korisnik tekućih donacija za provođenje dva programa za izložbene djelatnosti.

Prema odredbama članka 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, financiranje programa i projekata provodi se putem javnog natječaja, a između ostalog, javni natječaj se objavljuje za financiranje odnosno sufinanciranje dodjele nefinancijske podrške u pravima, pokretinama i nekretninama namijenjenih udrugama koje provode programe i projekte. Odredbama članka 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima propisano je, između ostalog, da nekretninu u vlasništvu jedinica lokalne samouprave tijela nadležna za njihovo raspolaganje mogu otuđiti ili njom na drugi način raspolagati samo na osnovi javnog natječaja.

Isto tako, tijekom 2018. u zakupu je bilo pet poslovnih prostora, na temelju javnih natječajâ iz ranijih godina, bez ugovorene zakupnine, koje su koristile udruge za provođenje programa javnih potreba u kulturi. U skladu s odredbama članka 22. Odluke o zakupu poslovnog prostora, ustanovama čiji je Grad osnivač ili suosnivač te neprofitnim pravnim osobama od posebnog javnog interesa za Grad, poslovni prostor se može dati u zakup bez naknade (zakupnine), a kriterije za utvrđivanje neprofitnih pravnih osoba od posebnog javnog interesa za Grad utvrđuje gradonačelnik. Kriteriji za utvrđivanje udruga (neprofitnih organizacija) od posebnog javnog interesa za Grad, nisu doneseni te nije vidljivo jesu li navedene udruge od posebnog javnog interesa za Grad.

Državni ured za reviziju nalaže davanje poslovnih prostora na korištenje neprofitnim organizacijama putem javnih natječajâ u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge i Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Isto tako, nalaže davati na korištenje poslovne prostore udrugama bez naknade na temelju donesenih kriterija o utvrđivanju udruga od posebnog javnog interesa u skladu s odredbama gradske Odluke o zakupu poslovnog prostora.

U 2011. i 2012. s dvije udruge zaključeni su ugovori o zakupu poslovnog prostora površine 511 m² na pet godina (do svibnja 2017.) i 320 m² na deset godina (do srpnja 2021.). Nakon isteka roka prvog zakupa, udruga i dalje koristi prostor te se obračunava naknada za zakupninu. Od početka zakupa poslovnih prostora do obavljanja revizije (rujan 2019.), Grad nije navedenim udrugama ispostavio rješenja o obvezi plaćanja komunalne naknade za navedene poslovne prostore te komunalna naknada nije naplaćivana.

Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 10. i 10.a Odluke o komunalnoj naknadi važećoj do konca veljače 2019., prema kojoj komunalnu naknadu plaća vlasnik, odnosno korisnik stambenog, poslovnog i garažnog prostora, građevnog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti te neizgrađenoga građevnog zemljišta, a obveza plaćanja komunalne naknade nastaje prvog dana sljedećeg mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je nastala osnova za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade, a prestaje istekom mjeseca u kojem je prestala osnova za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade. Nadalje, odredbom članka 11. spomenute Odluke, utvrđeno je da je obveznik plaćanja komunalne naknade dužan u roku od 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti Odjelu gradske uprave za komunalni sustav.

Isto tako, prema odredbama članka 5. zaključenih ugovora o zakupima poslovnih prostora, neprofitne organizacije, između ostalog, bile su u obvezi podmirivati troškove komunalne naknade. Prema pisanom obrazloženju Grada, upravnom odjelu nadležnom za izdavanje rješenja o komunalnoj naknadi, za obračun i naplatu komunalne naknade nisu dostavljeni ugovori o zakupu navedenih poslovnih prostora, a zakupci (neprofitne organizacije) nisu prijavili obvezu plaćanja komunalne naknade. Grad nije uredio način dostave dokumentacije između gradskih odjela, kako bi se pravodobno donosila rješenja o komunalnoj naknadi te komunalna naknada obračunavala i naplaćivala.

Državni ured za reviziju nalaže ispostaviti rješenja o komunalnoj naknadi, te obračunati i naplatiti komunalnu naknadu udrugama koje koriste poslovne prostore u skladu s odredbama gradske Odluke o komunalnoj naknadi te odredbama ugovora o zakupu.

- Potraživanja

Koncem 2018. potraživanja su iskazana u iznosu 290.727.091,00 kn, od čega je dospjelo 165.288.488,00 kn, a nedospjelo 125.438.603,00 kn. Od dospjelih potraživanja, na potraživanja starija od godinu dana odnosi se 123.633.839,00 kn, a na potraživanja starosti do godine dana 41.654.649,00 kn. Obavljenim financijskim revizijama u prošlim godinama i za 2018., utvrđeno je da se naplata prihoda iz nadležnosti Grada obavlja u više upravnih odjela i putem trgovačkog društva koji obavlja uslugu objedinjene naplate troškova stanovanja, a nisu donesene procedure za naplatu potraživanja i načinu objedinjavanja podataka o potraživanjima, njihovoj dospelosti i objedinjenoj naplati.

Na zahtjev Državnog ureda za reviziju, sastavljen je pregled potraživanja po vrsti prihoda, dospelosti te poduzetim mjerama naplate sa stanjem na dan 31. prosinca 2018. Prema navedenom pregledu, od ukupno dospjelih potraživanja u iznosu 165.288.488,00 kn, za potraživanja u iznosu 56.906.151,00 kn nisu iskazane mjere naplate.

Revizijom za 2018. utvrđeno je da postupak izvještavanja o nenaplaćenim potraživanjima i poduzetim mjerama naplate na nivou Grada nije uspostavljen. S obzirom na visinu i starost dospjelih potraživanja, te visinu potraživanja za koja nisu poduzimane mjere naplate, Grad treba urediti naplatu potraživanja, način objedinjavanja podataka o potraživanjima i njihovoj dospelosti te izvještavanje o nenaplaćenim potraživanjima i poduzetim mjerama naplate na nivou Grada. Prema odredbi članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Nadalje, obveza donošenja procedura naplate prihoda propisana je Uredbom o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila.

Koncem 2018. potraživanja od trgovačkog društva na temelju ugovora o zamjeni nekretnina iznose 13.851.689,00 kn, od čega je dospjelo 5.230.848,00 kn. Revizijom za 2016. dan je nalog da se poduzmu mjere naplate prema spomenutom trgovačkom društvu za potraživanja od zamjene zemljišta i komunalnog doprinosa. Grad je u 2016. s trgovačkim društvom zaključio ugovor o zamjeni nekretnina i četiri dodatka ugovoru, prema kojem je trgovačko društvo steklo u vlasništvo zemljište površine 45 225 m² za izgradnju nogometnog kampa, a Grad zemljište površine 3 522 m² za izgradnju prilazne ceste i komunalne infrastrukture. Prema navedenom ugovoru, trgovačko društvo bilo je u obvezi za navedeno zemljište platiti 23.032.875,00 kn i to 4.974.750,00 kn u roku 30 dana od zaključenja ugovora, a 6.803.185,00 kn do konca 2016. na način da se izvrši prijeboj s obvezama Grada koje je preuzeo ugovorom o partnerstvu iz 2012. zaključenim s nogometnim klubom i nizozemskom neprofitnom zakladom (dalje u tekstu: Zaklada). Razliku kupoprodajnog iznosa 11.254.940,00 kn (odnosno 13.024.001,00 kn sa uračunatom kamatom) ugovoreno je platiti u 60 mjesečnih rata počevši od siječnja 2017. do prosinca 2021. U 2016. plaćeno je u skladu s ugovorom 4.974.750,00 kn, a za 6.803.185,00 kn nije izvršen prijeboj u ugovorenom roku (konac 2016.).

U ožujku 2018. sa Zakladom i nogometnim klubom zaključen je Sporazum o ispunjenju ugovora o partnerstvu iz 2012. (dalje u tekstu: Sporazum) kojim je utvrđeno da obveze Grada za razdoblje 2012. do 2015. iznose 6.803.185,00 kn. Odnose se na obveze za preostali dio neiskorištenog prava korištenja nogometnog stadiona Kantrida u iznosu 3.666.686,00 kn, financiranje rada omladinske škole u iznosu 1.878.954,00 kn, omladinskog turnira u iznosu 799.000,00 kn te obveze za ulaganja u uređenje nogometnog igrališta u iznosu 458.545,00 kn. Grad je trebao navedene obveze podmiriti u roku 30 dana od zaključenja Sporazuma (travanj 2018.). Navedene obveze koje su bile predmet Sporazuma nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama Grada. Prema obrazloženju Grada, obveze nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama jer nadležni odjel nije zaprimio financijsku dokumentaciju na temelju koje bi se provelo evidentiranje u poslovnim knjigama.

Koncem 2018. Grad je s nogometnim klubom i trgovačkim društvom (s kojim je zaključen ugovor o zamjeni nekretnina) zaključio ugovor o preuzimanju duga kojim je nogometni klub preuzeo dug trgovačkog društva u iznosu 6.803.185,00 kn. Na temelju spomenutog ugovora, izvršen je prijeboj obveza i potraživanja u iznosu 6.803.185,00 kn između Grada i nogometnog kluba, na način da je za obveze koje je Grad imao prema ugovoru o partnerstvu izvršen prijeboj s potraživanjima od trgovačkog društva na temelju ugovora o zamjeni nekretnina.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je Grad u ranijim godinama trebao evidentirati obveze u poslovnim knjigama preuzete ugovorom o partnerstvu na način da se vidi namjena i vrijednost godišnjih obveza utvrđenih ugovorom o partnerstvu.

Trgovačko društvo je, prema ugovoru o zamjeni nekretnina (zemljišta), do konca 2018. platilo 4.974.750,00 kn i 6.803.185,00 kn putem spomenutog prijeboja. Koncem kolovoza 2019. dospjela potraživanja (uključena kamata radi obročne otplate) iznose 7.184.453,00 kn jer trgovačko društvo nije uplatilo niti jednu ugovorenu mjesečnu ratu. Za naplatu navedenih potraživanja, Grad nije poduzimao mjere naplate. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 47. Zakona o proračunu prema kojoj je tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona.

Spomenuto trgovačko društvo bilo je u obvezi platiti i komunalni doprinos za izgradnju nogometnog stadiona prema rješenjima iz 2017. i 2018. u ukupnom iznosu 807.925,00 kn. Navedena rješenja ne sadrže način i rokove plaćanja, nego je u rješenjima navedeno da je obveznik dužan platiti komunalni doprinos u skladu s posebnim ugovorom kojim će se regulirati način plaćanja. Posebni ugovor nije zaključen i komunalni doprinos nije plaćen. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 85. Zakona o komunalnom gospodarstvu važećim od 4. kolovoza 2018., prema kojoj rješenje o komunalnom doprinosu, između ostaloga, sadrži obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa, a rješenje koje ne sadrži propisane obavezne elemente je ništavo. Rješenjima o komunalnom doprinosu trebalo je utvrditi rokove plaćanja kako bi se moglo pratiti izvršenje obveza trgovačkog društva za plaćanje komunalnog doprinosa i u slučaju neplaćanja poduzimati mjere naplate.

Koncem 2018. iskazana su potraživanja od drugog trgovačkog društva za prodano zemljište u iznosu 760.092,00 kn. Grad je u 2008. zaključio predugovor o kupoprodaji 1 959 m² zemljišta prema kojem je prodao navedeno zemljište za izgradnju poslovno - stambene građevine.

Ugovorena je kupoprodajna cijena u iznosu 1.900.230,00 kn, plaćanje 1.140.138,00 kn nakon zaključenja predugovora, a 760.092,00 kn u roku od 15 dana od dana zaključenja kupoprodajnog ugovora. Obveza trgovačkog društva bila je izrada elaborata parcelacije zemljišta i provedba u katastru i zemljišnim knjigama te izrada projektne i druge dokumentacije za pribavljanje lokacijske dozvole za izgradnju (dalje u tekstu: ugovorene obveze).

Rok izvršenja navedenih obveza nije ugovoren. Isto tako, predugovorom nije utvrđeno postupanje Grada u slučaju neispunjenja obveza trgovačkog društva. Ugovoreno je da će se ugovor o kupoprodaji zaključiti u roku mjesec dana od dana provedbe elaborata parcelacije u katastru i zemljišnim knjigama. Trgovačko društvo platilo je 1.140.138,00 kn u skladu s uvjetima iz predugovora. Do rujna 2019. kupoprodajni ugovor nije zaključen i nije plaćen ostatak u iznosu 760.092,00 kn. U Gradu nema dokumentacije iz koje bilo vidljivo da je trgovačko društvo ispunilo ugovorene obveze.

Prema obrazloženju Grada, trgovačkom društvu je u 2011. ponuđen raskid predugovora bez štete za ugovorne strane, na što se trgovačko društvo nije očitovalo. Nadalje, u 2016. upućen je prijedlog trgovačkom društvu za zaključenje nagodbe prema kojoj bi Grad izvršio povrat uplaćenog iznosa uvećan za kamatu na štednju. Trgovačko društvo nije prihvatilo prijedlog nego je zatražilo povrat uplaćenog iznosa uvećan za zakonsku zateznu kamatu, što Grad nije prihvatio. Od 2016. do konca 2019. Grad nije poduzimao aktivnosti kako bi trgovačko društvo ispunilo obveze utvrđene predugovorom te se krenulo u realizaciju zaključenja ugovora.

S obzirom na to da u predugovoru o kupoprodaji nije bio određen rok izrade i provedbe elaborata parcelacije u katastru i zemljišnim knjigama koji je bio preduvjet za zaključenje ugovora o kupoprodaji, da ugovorene obveze od strane trgovačkog društva nisu izvršene, da Grad ne može raspolagati svojom imovinom (zemljištem), te postoji mogućnost da Grad mora izvršiti povrat sredstava s obzirom na to da nije odredio u kojem roku kupac mora izvršiti ugovorene obveze, Grad nije postupio pažnjom dobrog domaćina.

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog domaćina.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti procedure naplate prihoda u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Uredbom o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila. Isto tako, nalaže poduzeti mjere za naplatu potraživanja prema ugovoru o zamjeni nekretnina u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Nadalje, u vezi komunalnog doprinosa nalaže se poduzeti aktivnosti kojim bi se donesena rješenja u ranijim godinama oglasila ništavim s obzirom da sadržavaju nepravilnost koja po izričitoj zakonskoj odredbi su razlozi za ništavost te kao takva nemaju pravni učinak te donošenje rješenja o komunalnom doprinosu koja sadrže sve obavezne elemente u skladu s odredbama Zakona o komunalnom doprinosu.

Nalaže se poduzeti aktivnosti na rješavanju pitanja zemljišta koje je prodano po predugovoru kako bi Grad upravljao i raspolagao svojom imovinom pažnjom dobrog domaćina u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

2.2. Grad je prihvatio nalog u vezi ugovora o zakupu poslovnih prostora i navodi da je u 2018. bilo potrebno obnoviti 364 ugovora te za obnovu istih provesti zakonski postupak. Nadalje, navodi da jedini kriteriji obnove nije istek roka ugovora o zakupu, nego je potrebno uzeti u obzir i vlasništvo poslovnog prostora i urednost zakupnika u plaćanju. Propisani kriteriji su sadržani u opsežnoj i složenoj proceduri, koja u praksi zahtjeva značajno vrijeme realizacije aktivnosti postupanja. Nadalje, navodi da je točan navod da sve navedene radnje nisu rezultirale obnovom ugovora istovjetnom s datumom isteka roka ugovora o zakupu.

U ugovorima o zakupu koji su obnavljani tijekom 2018., ugovoreno je da ugovorne stranke suglasno utvrđuju da je zakupnik u slučaju otkaza ovog ugovora prije isteka roka ili nakon protoka roka na koji je sklopljen ovaj ugovor dužan zakupodavcu isplaćivati mjesečnu naknadu u visini ugovorene mjesečne zakupnine sve dok ne vrati u posjed zakupodavcu poslovni prostor slobodan od osoba i stvari te je na temelju toga izbjegnuta negativan financijski utjecaj na proračun Grada.

Grad je prihvatio naloge u vezi davanja poslovnih prostora na korištenje neprofitnim organizacijama i navodi da će napraviti kriterije za udruge u području kulture od posebnog interesa za Grad.

Grad je prihvatio nalog u vezi rješenja o komunalnoj naknadi udrugama i navodi da je navedenim udrugama utvrđena obveza plaćanja komunalne naknade u zastarnom roku sukladno odredbama Općeg poreznog zakona. Nadalje navodi, da Odjel gradske uprave za gospodarenje imovinom u pravilu dostavlja ugovore koje zaključuje sa zakupcima poslovnih prostora, uključujući i udruge. Od Odjela gradske uprave za kulturu zatraženi su ugovori o zakupu koji su zaključeni sa zakupcima prostora kojima gospodari taj Odjel te je dogovoreno da se svaki ugovor ubuduće dostavlja Odjelu gradske uprave za komunalni sustav radi zaduženja komunalnom naknom.

U vezi naplate prihoda u više upravnih odjela i donošenja procedura naplate, Grad navodi da su u tijeku aktivnosti u cilju definiranja i usklađenja načina izrade procedura za naplatu potraživanja s obzirom na razlike u nadležnosti i djelokrugu upravnih tijela Grada, nakon čega će se pristupiti izradi procedura. Nadalje navodi da se reorganizacijom knjigovodstvene funkcije u dijelu potraživanja (od srpnja 2018.), objedinjeno knjigovodstvo potraživanja vodi isključivo u Odjelu gradske uprave za financije (i u starim aplikacijama i u Riznici) te se izvještaji o stanju i redovnoj naplati potraživanja dostavljaju isključivo od strane službenika Službe analitičkog knjigovodstva potraživanja. Također, navodi da se od početka 2020. aktivno poduzimaju aktivnosti na daljnjem unaprjeđenju informacijskog sustava Riznice u cilju sastavljanja objedinjenog izvješća i o poduzetim mjerama naplate.

U vezi evidentiranja obveza preuzetih ugovorom o partnerstvu, Grad navodi da će osigurati evidentiranje obveza koji proizlaze iz zaključenih ugovora i sporazuma u poslovnim knjigama. U vezi poduzimanja mjera za naplatu potraživanja prema ugovoru o zamjeni nekretnina za izgradnju nogometnog kampa, Grad prihvaća nalog i navodi da je u rujnu 2019. s društvom Stadion Kantrida d.o.o. zaključio peti dodatak ugovoru o zamjeni nekretnina iz 2016. kojim je utvrđeno plaćanje duga i preostalih rata na obročnu otplatu. Nadalje navodi da je u siječnju 2020. na temelju zaključka gradonačelnika i ugovora o reguliranju plaćanja obveze komunalnog doprinosa, društvu Stadion Kantrida d.o.o., odobrena obročna otplata komunalnog doprinosa u iznosu 807.925,00 kn do prosinca 2020. Isto tako, navodi da će se otplata komunalnog doprinosa naplaćivati putem prijeboja sa zakupnikom za izgrađeni nogometni kamp koji je Grad uzeo u zakup na razdoblje od pet godina i godišnju zakupninu 2.400.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (3.000.000 kn s porezom na dodanu vrijednost).

U vezi prodanog zemljišta trgovačkom društvu na temelju predugovora, Grad prihvaća nalog i obrazlaže da se u listopadu 2018. navedeno trgovačko društvo putem odvjetničkog ureda obratilo Gradu da prihvaća sporazumni raskid ugovora po uvjetima Grada te Grad nije odmah prišao raskidu predugovora jer su analizom bili utvrđeni uvjeti gradnje za više stambene i više obiteljske građevine koji su uključivali i privatno zemljište u lokacije, a koje nije bilo imovinskopravno riješeno. Nadalje, navodi da je u studenom 2019. održan sastanak s predstavnicima navedenog društva koji su tražili da se Grad očituje o mogućnosti realizacije po donesenom idejnom rješenju, a ako to nije moguće da utvrdi uvjete gradnje.

Isto tako, navodi da je na sastanku dogovoreno da će Grad dati detaljne uvjete gradnje na predmetnom zemljištu s obzirom na prostorno plansku dokumentaciju, te se dodatno očitovati na mogućnost gradnje po dostavljenom idejnom rješenju. Obrada zahtjeva i analiza dostavljenog idejnog rješenja je u tijeku. Nadalje se navodi da kako se radi o zemljištu na kojem nije planirana javna investicija u interesu je Grada da ovu situaciju riješi mirnim putem, te da prihvati nastavak gradnje od strane trgovačkog društva, s time da odredi detaljne uvjete gradnje, te odredi nove rokove izgradnje. Navodi da će Grad predložiti zaključivanje dodatka Predugovoru kojim će se definirati rokovi realizacije kao i sankcije u slučaju nepoštivanja rokova.

3. Rashodi i izdaci

3.1. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 734.839.793,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na pomoći u iznosu 201.204.645,00 kn ili 27,4 %, materijalne rashode u iznosu 196.916.215,00 kn ili 26,8 % te rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 85.872.451,00 kn ili 11,7 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

- Prijenosi proračunskim korisnicima

U 2018. prenesena su sredstva za financiranje poslovanja 39 proračunskih korisnika Grada u ukupnom iznosu 188.261.162,00 kn. Revizijom je obuhvaćeno financiranje sedam proračunskih korisnika Odjela gradske uprave za kulturu (dalje u tekstu: Odjel) kojima su prenesena sredstva u iznosu 67.553.055,00 kn.

Grad je u veljači 2018. u cilju kontrole namjenskog korištenja sredstava prenesenih iz proračuna donio Naputak za postupanje i izvršavanje obveza proračunskih korisnika (dalje u tekstu: Naputak).

Naputkom su propisani obrasci financijskog plana te tromjesečno i godišnje izvještavanje o utrošenim sredstvima u obliku financijskog izvješća po vrsti rashoda, programima i izvorima financiranja koji su proračunski korisnici u obvezi dostaviti Odjelu. Proračunski korisnik kojem su isplaćena vrijednosno značajnija sredstva u iznosu 43.271.619,00 kn, Gradu nije dostavio financijski plan, tromjesečno i financijsko izvješće za 2018. na obrascima propisanim Naputkom. Dostavljeni su samo financijski izvještaji za 2018. i opisno izvješće o ostvarenju programa. Prema navedenim financijskim izvještajima, proračunski korisnik je za 2018. ostvario manjak prihoda i primitaka u iznosu 691.332,00 kn, što s prenesenim manjkom iz prethodnih godinama iznosi 6.001.595,00 kn. Koncem 2018. ukupne obveze proračunskog korisnika iznose 9.646.887,00 kn od čega je 5.710.991,00 kn dospjelo. Proračunski korisnik nije dostavio prijedlog pokrića gubitka poslovanja, što nije u skladu s odredbom članka 41. Odluke o izvršavanju proračuna Grada za 2018.

Prema navedenoj odredbi izvještaj o poslovanju proračunskog korisnika mora sadržavati prijedlog pokrića gubitka. Navedeni proračunski korisnik dostavio je izjavu i upitnik o fiskalnoj odgovornosti. U Gradu nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo da je Grad kontrolirao dostavljenu izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Prema Zakonu o fiskalnoj odgovornosti, proračunski i izvanproračunski korisnici lokalnih jedinica dužni su izjave o fiskalnoj odgovornosti dostavljati jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave čiji su korisnici, a tijekom godine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su formalno i suštinski kontrolirati dostavljene izjave. Provjerom izjava, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave procjenjuju kvalitetu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola koje je uspostavio čelnik, kako bi u radu osigurao zakonito i namjensko korištenje sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže u cilju kontrole namjenskog korištenja sredstava, zatražiti od proračunskog korisnika sastavljanje financijskih planova i godišnjih izvješća po vrsti rashoda, programima i izvorima financiranja na propisanim obrascima u skladu s Naputkom za postupanje i izvršavanje obveza proračunskih korisnika. Isto tako, nalaže zatražiti sastavljanje izvještaja o poslovanju s prijedlogom pokrića gubitka poslovanja u skladu s Odlukom o izvršavanju proračuna Grada. Nadalje, nalaže provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti proračunskih korisnika te o tome sastavljati izvješća kojima bi se to moglo potvrditi.

- Obavljanje komunalne djelatnosti

Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2018. i izmjenama programa (dalje u tekstu: Program održavanja) iz prosinca 2018. koje je prihvatilo gradsko vijeće, planirana je vrijednost radova i usluga održavanja u iznosu 81.290.000,00 kn. Nakon obavljene preraspodjele planiranih sredstava u okviru pojedinih komunalnih djelatnosti, rashodi za održavanje komunalne infrastrukture planirani su u iznosu 81.343.000,00 kn. Prema godišnjem izvješću o izvršenju Programa održavanja koje je prihvatilo gradsko vijeće, Program je ostvaren u iznosu 80.194.227,00 kn ili 98,6 %. Sastavni dio Programa i godišnjeg izvješća o izvršenju programa su i prijelazni radovi održavanja komunalne infrastrukture po mjesnim odborima (neizvedeni radovi iz 2017. koji se prenose u 2018.). Program i izvješće o ostvarenju navedenog programa za prijelazne radove održavanja komunalne infrastrukture po mjesnim odborima u okviru održavanja javnih površina i održavanja nerazvrstanih cesta, ne sadrže opis i opseg poslova s procjenom troškova po vrstama radova. Opis, opseg i vrijednost ostvarenih prijelaznih radova iz 2017. iskazani su u okviru izvješća o realizaciji Plana raspodjele sredstava za komunalne prioritete koje je usvojilo Gradsko vijeće.

Zbog navedenoga, otežana je usporedba planiranih i ostvarenih vrsta, količina, opsega i troškova prijelaznih radova iskazanih u izvješću o ostvarenju Programa održavanja. Za 2018. spomenuti radovi planirani su u iznosu 2.193.000,00 kn, a prema izvješću o ostvarenju Programa održavanja, ostvareni su u iznosu 7.996.466,00 kn, što je za 5.803.466,00 kn ili 264,6 % više od planiranih.

Prema odredbama članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je važio do 3. kolovoza 2018., odnosno članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu 4. kolovoza 2018., Program održavanja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja utvrditi opis i opseg poslova održavanja za prijelazne radove održavanja komunalne infrastrukture po mjesnim odborima i održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programom održavanja za 2017. i 2018., u okviru održavanja javnih površina, planirani su i izvedeni radovi na uređenju gradskog parka i rekonstrukciji ulice u blizini parka (dalje u tekstu: uređenje gradskog parka) u vrijednosti 7.046.176,00 kn (u 2017. u iznosu 3.318.843,00 kn i 2018. u iznosu 3.727.333,00 kn). Nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave, s odabranim izvođačem u svibnju 2017. zaključen je ugovor o izvođenju radova u vrijednosti 6.435.213,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Rok izvođenja radova je šest mjeseci (konac studenoga 2017.).

Za izvođenje radova na uređenju gradskog parka u 2012. i 2013. izrađeni su glavni projekti, a izvedbeni projekti u 2015. U 2016. obavljena je izmjena glavnih projekata, a u ožujku 2017. izrađeni su novi izvedbeni projekti od kojih su za dio projekata u studenome i svibnju 2018. obavljene izmjene i dopune. Radovi su započeli koncem svibnja 2017. Zbog potrebe izvođenja izvan troškovničkih radova (zemljani, betonski, vodovodne instalacije i drugo), izvođenja većih količina radova iz troškovnika te smanjenje dijela radova iz troškovnika, zaključena su tri dodatka ugovoru u 2017. i 2018. Ukupna vrijednost ugovorenih radova, prema ugovoru i dodacima ugovora iznosi 7.229.877,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i za 794.664,00 kn ili 12,4 % veća je od ugovorenih osnovnim ugovorom.

Iz navedenoga proizlazi da osnovni troškovnik koji je izrađen na temelju projektne dokumentacije nije obuhvatio sve potrebne radove zbog čega je povećana vrijednost planiranih radova i produžen je rok izvođenja radova sa studenoga 2017. na svibanj 2018. Nakon primopredaje radova u listopadu 2018., park je stavljen u funkciju.

Državni ured za reviziju predlaže, u cilju pravodobnog izvođenja planiranih radova, pripremiti projektnu dokumentaciju i troškovnike na način kako bi se izbjeglo produžavanje rokova izvođenja radova, višestruko dodatno ugovaranje van troškovničkih radova i povećanje vrijednosti planiranih i ugovorenih radova.

- Rashodi za Program Europska prijestolnica kulture 2020. (dalje u tekstu: Program EPK 2020.)

Rashodi za Program EPK 2020. ostvareni su u 2018. u iznosu 19.980.442,00 kn. Odnose se na subvencije dane trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada u iznosu 13.708.500,00 kn, tekuće donacije udrugama u iznosu 1.428.500,00 kn i pomoći Sveučilištu u Rijeci i Filozofskom fakultetu u iznosu 1.163.000,00 kn te rashode ostvarene kroz programe proračunskih korisnika Grada u iznosu 3.680.442,00 kn.

U ožujku 2016., na temelju Prijavne knjige, Gradu je dodijeljen naslov Europska prijestolnica kulture 2020. za program Luka različitosti. Cilj navedenog programa je staviti naglasak na bogatstvo i raznovrsnost europskih kultura i njihovo povezivanje, promocija europske multikulturalnosti i višejezičnosti, uzajamno razumijevanje i razvoj osjećaja pripadnosti europskom identitetu. Nositelj programa je Grad, a partneri na provođenju programa su Vlada Republike Hrvatske, Primorsko-goranska županija, Sveučilište u Rijeci i Turistička zajednica Grada.

Sve aktivnosti u provođenju programa utvrđene su u Prijavnoj knjizi. Program obuhvaća sedam programskih pravaca (27 susjedstva, Ciglena kuća - centar za kreativnost mladih, Doba moći, Lungomare, Dopolavoro, Kitchen - centar za kreativne migracije te Slatko i Slano).

Za provedbu navedenih programa planirano je osnovati neprofitnu organizaciju koja će biti aktivna do konca 2021. i zapošljavati 45 zaposlenika. U svibnju 2016., Grad i Županija osnovali su društvo Rijeka 2020 za provedbu navedenih programa. Temeljni kapital navedenog društva iznosi 70.000,00 kn. Poslovni udio Grada je 72,0 %, a Županije 28,0 %. Osnovano je trgovačko društvo za provođenje programa umjesto ustanove te je koncem 2018. društvo imalo 52 zaposlenika odnosno sedam zaposlenika više od planiranih u Prijavnoj knjizi.

Od 2016. do 2021. planirani su operativni troškovi programa u ukupnom iznosu 30.327.000 EUR. Odnose se na troškove programa u iznosu 22.227.000 EUR, promociju i marketing u iznosu 4.000.000 EUR, plaće, fiksne troškove i administraciju u iznosu 3.600.000 EUR i druge troškove u iznosu 500.000 EUR. Za 2018. planirani su troškovi u iznosu 4.420.000 EUR, od čega se na program odnosi 3.100.000 EUR, promociju i marketing 600.000 EUR, plaće, fiksne troškove i administraciju 620.000 EUR i druge troškove 100.000 EUR. Struktura troškova po pojedinim programima i po godinama koji su trebali biti temelj za planiranje troškova u Prijavnoj knjizi nije sastavljena i ne može se pratiti ostvarenje programa po pojedinim vrstama troškova. Planirano je financiranje spomenutog programa iz javnog sektora u iznosu 27.327.000 EUR (proračun Grada u iznosu 10.327.000 EUR, državni proračun u iznosu 10.000.000 EUR, proračun Županije u iznosu 3.000.000 EUR i drugi izvori u iznosu 4.000.000 EUR) te iz privatnog sektora u iznosu 3.000.000 EUR.

Prema Prijavnoj knjizi, za 2018. Grad je u obvezi osigurati sredstva za realizaciju Programa EPK u iznosu 1.307.000 EUR, a državni proračun u iznosu 1.500.000 EUR.

Koncem 2017. iz državnog proračuna je za Program EPK 2020. doznačeno Gradu 5.000.000,00 kn, a u srpnju i prosincu 2018. doznačeno je 27.800.000,00 kn (Ministarstvo kulture 22.800.000,00 kn i Ministarstvo turizma 5.000.000,00 kn), odnosno ukupno 32.800.000,00 kn. Grad nije izvještavao nadležna ministarstva o izvršenju programa, što je trebao učiniti u skladu s odredbama ugovora o financiranju zaključenim s Ministarstvom kulture i Ministarstvom turizma. Prema navedenim odredbama ugovora, Grad se obvezao dostavljati izvještaje o izvršenju programa kao i podatke o ukupno ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima na realizaciji programa.

Grad je u 2018. s društvom Rijeka 2020 zaključio četiri ugovora o subvenciji, kojima je utvrđeno da je Grad u obvezi doznačiti društvu Rijeka 2020 za financiranje aktivnosti na programu EPK 2020. ukupno 13.708.500,00 kn. Ugovori o subvencijama zaključeni su prema izvorima financiranja i to za sredstva državnog proračuna u iznosu 11.000.000,00 kn (5.000.000,00 kn sredstava iz 2017. i 6.000.000,00 kn prema ugovorima iz 2018.) i vlastita sredstva Grada u iznosu 2.708.500,00 kn.

Sredstva u iznosu 13.708.500,00 kn doznačena su društvu Rijeka 2020 na temelju zahtjeva bez priloženih računa, ugovora i druge dokumentacije koja je trebala biti temelj za ostvarivanje troškova. Nadalje, ugovoreno je da trgovačko društvo po utrošku ukupnog iznosa sredstava dostavi Gradu izvještaj koji sadrži informacije o izvršenju programa, kao i podatke o ukupno ostvarenim prihodima i rashodima na realizaciji programa, a ne samo sredstvima koja su predmet ugovora o subvencijama.

Isto tako, ugovoreno je da Grad pridržava pravo praćenja izvršenja programa te preispitivanja trošenja sredstava za vrijeme trajanja financijske potpore i nakon završetka programa. Imenovana je ovlaštena osoba Grada za praćenje izvršenja navedenih ugovora. U Gradu nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo da je Grad zatražio i da je društvo Rijeka 2020 dostavilo izvještaje o izvršenju programa. Isto tako, do konca siječnja 2019. nije dostavljen izvještaj o utrošenim sredstvima, što nije u skladu s odredbom članka 16. Odluke o izvršavanju proračuna Grada za 2018.

Prema navedenoj odredbi, korisnik kojemu su dodijeljene tekuće pomoći, subvencije i kapitalne pomoći po dovršetku projekta odnosno najkasnije do 31. siječnja slijedeće proračunske godine dužan je nadležnom tijelu gradske uprave dostaviti izvještaj o utrošenim sredstvima.

Na zahtjev Državnog ureda za reviziju, Grad je u svibnju 2019. zatražio, a društvo Rijeka 2020 je dostavilo četiri izvještaja o realizaciji programa, ali samo sredstvima iz državnog proračuna u kojem su opisno navedene aktivnosti bez financijskih iznosa. Iz navedenih izvještaja nisu vidljivi troškovi programa na način kako je utvrđeno Prijavnom knjigom (troškovi programa, promocija i marketing, plaće i drugo). Zbog navedenog je otežano praćenje ostvarenja programa u odnosu na planirano te namjensko korištenje sredstava.

Koncem 2018., za provođenje programa EPK 2020. ostalo je neutrošenih 21.800.000,00 kn iz državnog proračuna. U siječnju 2019. sa spomenutim društvom zaključena su dva nova ugovora o subvenciji kojima je ugovorena dinamika doznačavanja neutrošenih sredstava od veljače do prosinca 2019. Prema ugovorima o subvencijama, Grad će navedena sredstva doznačavati društvu Rijeka 2020 u mjesečnim iznosima prema Planu i programu rada i poslovanja i Financijskom planu društva za 2019.

Za dva programa (Slatko i slano i Dopolavoro) u okviru Programa EPK 2020. preneseno je u 2018. udruzi 1.120.000,00 kn i Sveučilištu 1.120.000,00 kn. Grad i društvo Rijeka 2020 zaključili su s udrugom i Sveučilištem ugovore o suradnji, koji sadrže popis aktivnosti u provedbi navedenih programa i rokove izvršenja aktivnosti. Prema ugovorima, Grad je za provođenje navedenih programa u obvezi izravno doznačavati sredstva udruzi i Sveučilištu u mjesečnim iznosima od svibnja do prosinca 2018. Isto tako, ugovoreno je da su udruga i Sveučilište u obvezi društvu Rijeka 2020 do konca 2018. dostaviti završna izvješća o realizaciji svih aktivnosti. Na zahtjev nadležnog gradskog odjela u obvezi su dostavljati navedene izvještaje i Gradu. Pravo je Grada da obavlja neposrednu kontrolu namjenskog trošenja sredstava. Sredstva su prenesena udruzi i Sveučilištu na temelju ovjerenih ispostavljenih zahtjeva koji sadrže opis obavljenih aktivnosti bez iskazivanja ostvarenih troškova za njihovo provođenje. Nadalje, Grad nije zatražio od društva Rijeka 2020 objedinjena programska izvješća o realizaciji programskih aktivnosti udruge i Sveučilišta. Prema odredbama članka 9. zaključenih ugovora o suradnji, na temelju zahtjeva nadležnog gradskog odjela, društvo Rijeka 2020 obvezuje se dostaviti sva izvješća udruge i ustanove, kao i objedinjeno programsko izvješće o realizaciji popisa aktivnosti.

Grad nije unutarnjim aktom uredio način praćenja i kontrole namjenskog utroška danih subvencija i drugih transfera za provođenje Programa EPK 2020., kojim bi bili propisani obrasci financijskog izvještavanja i izvještavanje o ostvarenju programa prema izvorima financiranja kako bi se moglo pratiti namjensko korištenje tih sredstava. Isto tako, nije propisano jesu li korisnici uz izvještaje o utrošenim sredstvima u obvezi dokumentirati troškove (preslike računa, ugovori i druga dokumentacija).

Državni ured za reviziju nalaže izvještavati nadležna ministarstva o izvršenju programa u skladu s ugovorima. Nadalje, nalaže u cilju namjenskog praćenja sredstava i ostvarenja Programa EPK 2020., utvrditi programe s troškovima prema vrsti i namjeni te izvorima financiranja te na taj način pratiti ostvarenje programa kako je utvrđeno Prijavnom knjigom. Nalaže zatražiti od društva Rijeka 2020 dostavljanje izvještaja o utrošenim sredstvima u skladu s Odlukom o izvršavanju proračuna Grada i ugovorima.

Državni ured za reviziju predlaže, u cilju unaprjeđenja sustava kontrole namjenskog korištenja sredstava, unutarnjim aktom urediti način praćenja i kontrole namjenskog utroška sredstava kod subvencija i drugih transfera te propisati obrasce financijskog izvještavanja i izvještavanje o ostvarenju programa.

- Namjensko trošenje proračunskih sredstava kod korisnika

U 2018. dane su subvencije trgovačkom društvu za javni prijevoz u iznosu 26.551.915,00 kn, tekuće donacije za provođenje programa javnih potreba u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi te zdravstvene i socijalne programe u iznosu 24.975.788,00 kn i subvencije i tekuće donacije (trgovačkom društvu, Sveučilištu i udrugama) za Program EPK 2020. u iznosu 16.200.000,00 kn.

Grad je u travnju 2018. donio Uputu o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna Grada Rijeke (dalje u tekstu: Uputa) kojom je propisano da se kontrolom na licu mjesta provjerava izvršavaju li primatelji transfera, (koji obuhvaćaju subvencije, pomoći i tekuće donacije), svoje obveze utvrđene ugovorom ili drugim aktom kojim se odobrava transfer sredstava.

Grad nije obavljalo terenske provjere namjenskog korištenja sredstava kod komunalnog društva za javni prijevoz dodijeljenih u iznosu 26.551.915,00 kn, društva Rijeka 2020 te Sveučilišta i udruge u iznosu 15.948.500,00 kn, što nije u skladu s navedenom Uputom.

U 2018. gradski upravni odjeli obavljali su kontrole na licu mjesta kod korisnika tekućih donacija (programi sporta, kulture i tehničke kulture te zdravstveni i socijalni programi). Većina gradskih upravnih odjela nije donijela planove provedbe kontrola za 2018., što nije u skladu s odredbom članka 5. Uputa, prema kojima plan provedbe kontrola na licu mjesta za donacije, na prijedlog pročelnika nadležnog upravnog tijela, donosi gradonačelnik do 31. ožujka tekuće godine, a iznimno za 2018. navedeni plan donosi se do 30. lipnja 2018. Za provedene kontrole su sastavljena izvješća. Pojedina izvješća ne sadrže podatke o provedenim kontrolnim aktivnostima u dijelu provedbe projekta, izvješćivanja, upravljanja i održivosti pojedinog projekta i programa. Uvidom u zapisnike o provedenim kontrolama kod korisnika tekućih donacija za provođenje programa javnih potreba u kulturi, utvrđeno je da su najvećim dijelom sastavljani početkom 2019., za provedene kontrole u 2018., odnosno nakon dva do devet mjeseci od vremena provođenja kontrole na licu mjesta. Prema odredbi članka 9. Upute, izvješće o obavljenoj kontroli namjenskog i zakonitog korištenja sredstava na licu mjesta, dostavlja se pročelniku upravnog odjela u roku od 15 dana od izvršene kontrole.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati kontrole na licu mjesta u skladu s Uputom o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera.

Nadalje, nalaže donositi planove provedbe kontrola u skladu s odredbama Upute o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna Grada. Isto tako, nalaže izvješća o obavljenoj kontroli namjenskog i zakonitog korištenja sredstava na licu mjesta sastaviti i dostaviti pročelniku upravnog odjela u roku 15 dana od izvršene kontrole u skladu s odredbama Upute o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna Grada.

- Rashodi za sufinanciranje sportskih manifestacija

U okviru rashoda za sufinanciranje sportskih manifestacija ostvareni su rashodi za sufinanciranje dvije sportske manifestacije u iznosu 600.000,00 kn. U srpnju 2016. gradonačelnik Grada je potpisao izjavu prema kojoj se Grad obvezuje, kao domaćin i suorganizator dvije sportske manifestacije koja su održane u rujnu 2016., popuniti rezervirane smještajne kapacitete hotelskog trgovačkog društva za smještaj sudionika manifestacije. Prema izjavi, ukoliko popunjenost smještajnih kapaciteta bude manja od 50,0 % od određenih kapaciteta, Grad se obvezuje sudjelovati u naknadi izgubljene dobiti hotelskog trgovačkog društva zbog nepopunjavanja kapaciteta.

U studenome 2017., Grad je s hotelskim trgovačkim društvom, Gradskim sportskim savezom i turističkom agencijom, zaključio Sporazum o reguliranju odnosa s osnova dvije sportske manifestacije. Prema navedenom Sporazumu, očekivana dobit hotelskog trgovačkog društva od smještaja sudionika manifestacija iznosila je 1.304.498,00 kn, a Grad je u obvezi nadoknaditi 600.000,00 kn zbog nepopunjenosti rezerviranih kapaciteta.

Prema odredbi članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, gradovi sjedišta županija u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana.

Državni ured za reviziju je mišljenja da obavljanje poslova popunjavanja smještajnih kapaciteta trgovačkom hotelskom društvu nije u samoupravnom djelokrugu Grada te da rashodi za naknadu izgubljene dobiti hotelskog trgovačkog društva zbog nepopunjavanja kapaciteta nisu opravdani.

- 3.2. Grad je prihvatio nalog u vezi financijskih planova proračunskih korisnika na propisanim obrascima i navodi da će svim proračunskim korisnicima slati Naputak za postupanje i izvršavanje obveza proračunskih korisnika kojim su propisani obrasci financijskog plana te tromjesečno i godišnje izvještavanje o utrošenim sredstvima u obliku financijskog izvješća po vrsti rashoda, programima i izvorima financiranja. Isto tako, navodi da će tražiti kao i do sada financijski plan, tromjesečno i financijsko izvješće za određenu godinu na propisanim obrascima te će od proračunskog korisnika zatražiti prijedlog pokrića gubitka.

Grad je prihvatio nalog u vezi Programa održavanja komunalne infrastrukture i navodi da Program sadrži ukupan iznos sredstava za sve prijelazne radove komunalnih prioriteta, a ne pojedinačno po vrstama radova jer se radi o velikom broju, po vrijednosti sitnih pojedinačnih zahvata za koje treba provesti postupak ugovaranja izvođenja radova što uz druge objektivne okolnosti otežava realizaciju planiranih prioriteta u godini za koju su donijeti. Nadalje, navodi da zbog navedenog, postoji mogućnost da se dio radova ne uspije realizirati do isteka tekuće godine nego se prenose u slijedeću proračunsku godinu.

Isto tako, navodi da s obzirom na to da izrada Programa održavanja za slijedeću proračunsku godinu započinje koncem listopada tekuće godine, u trenutku izrade Programa održavanja nije moguće precizirati prijelazne radove komunalnih prioriteta pojedinačno po vrstama nego se procjenjuju u ukupnom iznosu. Isto tako, navodi da ukoliko bi se u Programu održavanja prijelazni radovi komunalnih prioriteta utvrđivali pojedinačno po vrstama radova, uz velik broj zahvata za tekuću proračunsku godinu koji se utvrđuju pojedinačno, navedeni program bio bi neprecizan, previše obiman i teško primjenjiv u postupku realizacije. Nadalje, Grad obrazlaže da Odjel gradske uprave za komunalni sustav poduzima sve radnje iz svog djelokruga poslova, kako bi se prijelazni radovi komunalnih prioriteta preneseni iz tekuće u slijedeću proračunsku godinu, sveli na minimum.

Nadalje, navodi da se po završetku proračunske godine osim Izvješća o realizaciji Programa održavanja komunalne infrastrukture Gradskom vijeću Grada Rijeke podnosi i Izvješće o realizaciji Plana raspodjele sredstava za komunalne prioritete u kojem se daje detaljan opis svih izvedenih radova, kako prijelaznih tako i radova obuhvaćenih Planom raspodjele sredstava za komunalne prioritete za tekuću proračunsku godinu. Također, navodi ako bi se u Izvješće o realizaciji Programa održavanja u punom obimu uključilo i Izvješće o realizaciji Plana komunalnih prioriteta, navedeno bi Izvješće također bilo nepregledno te se radi navedenoga daje skraćena verzija Izvješća o realizaciji komunalnih prioriteta po mjesnim odborima kojeg također donosi Gradsko vijeće. Isto tako, Grad navodi da s obzirom na rokove za izradu, predlaganje i donošenje prethodno navedenih akata, provedba ovoga naloga objektivno je moguća počevši od Izvješća o realizaciji Plana za 2020. po završetku proračunske godine (2020.) te kod izrade Programa i Plana za 2021.

Grad je prihvatio prijedlog u vezi radova na uređenju gradskog parka i rekonstrukciji ulice i navodi da je osnovnim troškovnikom radova sastavljenim na temelju projektne dokumentacije ugovorena vrijednost radova po provedenom postupku javne nabave. Navodi da su prema ispostavljenim privremenim situacijama tijekom izvođenja radova te prema okončanoj situaciji, pojedini ugovoreni radovi iz osnovnog troškovnika izvedeni u većim, a pojedini u manjim količinama, neki ugovoreni radovi nisu se izvodili, a neki radovi su izvedeni kao dodatni radovi i isti su ugovoreni dodacima ugovora sukladno propisima. Navodi se da su prema zapisniku o konačnom obračunu radovi izvedeni u ukupnom iznosu od 7.229.877,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema građevinskoj knjizi i izvješćima stručnog nadzora dodatni radovi su bili opravdani i isti su nabavljeni, ugovoreni i izvedeni u potpunosti u skladu s propisima o javnoj nabavi.

U vezi rashoda za Program EPK 2020., Grad navodi da će radi unaprijeđenja sustava kontrole unutarnjim aktom urediti praćenje i kontrolu namjenskog utroška sredstava. Nadalje obrazlaže da je nadležni gradski odjel od trgovačkog društva Rijeka 2020 dobivao kvartalna izvješća i godišnje izvješće o poslovanju odmah nakon usvajanja od strane nadzornog odbora. Navodi da je trgovačko društvo Rijeka 2020 dostavilo zasebno tri izvještaja po izvorima financiranja. Nadalje navodi da navedeno trgovačko društvo sve račune, ugovore i svu dokumentaciju koja dokazuje konzumiranje ugovora arhivira u svojim prostorima na propisani način.

U vezi kontrola na licu mjesta Grad obrazlaže da su na temelju Upute o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna Grada, upravna tijela podnijela godišnja izvješća o izvršenim kontrolama na licu mjesta službeniku zaduženom za poslove financijskog upravljanja i kontrola te je sastavljeno objedinjeno godišnje izvješće o izvršenim kontrolama na licu mjesta za 2018.

Nadalje, navodi da su kriteriji za izbor broja korisnika odnosno veličinu uzorka za provođenje kontrola bili 5,0 % svih danih transfera i 5,0 % ukupne vrijednosti svih transfera za izvršene isplate iznad 20.000,00 kn na godišnjoj razini, sukladno Upitniku uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Isto tako se navodi da Prema izvješćima gradskih upravnih tijela, tijekom 2018. provedene su kontrole na licu mjesta za sveukupno ugovoreni iznos 23.808.344,00 kn i to kod 88 korisnika transfera odnosno ugovora/projekta za ukupno isplaćenih 23.373.297,00 kn transfera (donacija, pomoći i subvencija). Od sveukupno 88 izvršenih kontrola na licu mjesta, fizička kontrola provedbe projekata izvršena je za 61 projekt, dok je kontrola financijske dokumentacije na licu mjesta izvršena za 36 projekata, što je ukazalo na potrebu za sveobuhvatnom kontrolom koja uključuje kontrolu na licu mjesta i kontrolu financijske dokumentacije. Također, Grad navodi da Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo nije obavljalo kontrole na licu mjesta, ali je dostavio svoje očitovanje u kojem je naveo da je za 2018. kontrolirao namjensko isplaćivanje subvencija, pomoći i donacija do krajnjih korisnika i korištenje istih sukladno sklopljenim ugovorima te da postoje izvješća korisnika o utrošku sredstava odnosno realizaciji projekta. S obzirom na određene poteškoće i nejasnoće u vezi s postupanjem nadležnih upravnih tijela u pogledu specifičnih projekata gradskih upravnih tijela u smislu provedbe kontrole na licu mjesta i temeljem njihovih pitanja, zatraženo je tijekom 2019. i dobiveno od Ministarstva financija više mišljenja i uputa o provođenju kontrola na licu mjesta za pojedine specifične projekte iz djelokruga rada više upravnih tijela Grada Rijeke, između ostalih kod komunalnog društva za javni prijevoz i drugo. Nadalje navodi da su tijekom primjene Upute o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna Grada uočene određene poteškoće i nejasnoće u vezi s postupanjem nadležnih upravnih tijela, prije svega nemogućnost pravovremene izrade plana provedbe kontrola na licu mjesta, kao i problem svrhovite provedbe kontrola obzirom na iznimno veliki broj transfera te razlike u njihovoj vrsti i vrijednosti. Izmjenom upute o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna iz lipnja 2019. izmijenjen je članak 5. Upute o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz Proračuna Grada Rijeke i ukinuta je dosadašnja obveza izrade plana kontrola na licu mjesta, a obvezna provedba kontrola na licu mjesta utvrđuje se za sve kapitalne transfere iz Proračuna, koji su na godišnjoj razini jednaki ili veći od 500.000,00 kuna po pojedinom korisniku i pojedinoj namjeni, i za sve tekuće transfere iz Proračuna, koji su na godišnjoj razini jednaki ili veći od 100.000,00 kuna po pojedinom korisniku i pojedinoj namjeni. Nadalje u pogledu tekućih transfera iz proračuna koji su na godišnjoj razini manji od 100.000,00 kuna po pojedinom korisniku i pojedinoj namjeni, kontrola na licu mjesta obvezno bi se provodila na uzorku odabranom na način da se kontrolom istovremeno obuhvati najmanje 10,0 % broja svih danih transfera i najmanje 10,0 % vrijednosti svih danih transfera, pri čemu se kontrolom mora obuhvatiti najmanje jednog korisnika i najmanje jedan transfer. Sredinom 2019., u smislu preporuke svim upravnim tijelima dostavljen je preporučeni okvirni hodogram aktivnosti za provođenje kontrola na licu mjesta, sukladno Smjernicama i obrascima Ministarstva financija, s napomenom da je pročelnicima upravnih tijela, u smislu preporuke, ostavljena mogućnost za donošenje plana i primjenu preporučenog okvirnog hodograma aktivnosti za provođenje kontrola na licu mjesta. U vezi kontrola na licu mjesta kod komunalnog društva za javni prijevoz, Grad navodi da se terenska provjera namjenskog korištenja sredstava smatra osiguranom i izvršenom poštivanjem odredbi Okvirnog ugovora o uslugama u javnom interesu i osiguranja javnog prijevoza na području gradova Rijeke, Bakra, Kastva i Kraljevice te općina Čavle, Jelenje, Klane, Viškova, Kostrene i Matulja i to kako u smislu definicije financijske naknade (neto financijski učinak), tako i u pogledu načina na koji se ista potvrđuje.

Nadalje se navodi da je spomenutim Okvirnim ugovorom utvrđeno da su jedinice lokalne samouprave u obvezi godišnje nadoknađivati komunalnom društvu za javni prijevoz sve gubitke koji proizlaze iz obavljanja usluga u javnom interesu, bez ikakve dobiti, u obliku financijske naknade temeljem odluke Skupštine. Neto financijski učinak je pozitivna razlika između stvarnih ekonomski prihvatljivih troškova vezanih za pružanje usluga u javnom interesu za predmetnu kalendarsku godinu i iznosa prihoda koje je navedeno društvo ostvarilo za obavljanje usluga u javnom interesu u predmetnoj kalendarskoj godini. Navodi se da točnost izračuna neto financijskog učinka, uključujući poštivanje obvezujućih zakonskih propisa iz područja računovodstva i uredbe broj 1370/2007 potvrđuje revizorsko izvješće o reviziji u sastavu revizije financijskih izvješća. Revizor provjerava je li komunalno društvo postupalo u skladu sa zahtjevima Uredbe broj 1370/2007 i Okvirnog ugovora. Navedeno komunalno društvo dostavlja izvješće o reviziji, jedinici lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana primitka istog, a najkasnije do 30. lipnja kalendarske godine koja slijedi kalendarsku godinu za koju je izvješće o reviziji sastavljeno. Revizijom Posebnog izvješća kojeg je izradio komunalno društvo za javni prijevoz s prikazom ekonomski prihvatljivih troškova te izračunom neto financijskog učinka utvrđeno je da Društvo nije u materijalno značajnim iznosima odstupilo od propisanih zahtjeva Okvirnog ugovora i Uredbe.

U vezi rashoda za sufinanciranje sportskih manifestacija, navodi se da je Grad kao domaćin, pokrovitelj i suorganizator predmetnih sportskih manifestacija, davanjem Izjave odgovorno i u dobroj vjeri preuzeo snositi kako koristi tako i eventualno moguće rizike koji proizlaze iz organizacije velikih međunarodnih sportskih manifestacija kojima je osnovni cilj promicati i popularizirati sport.

- 3.3. Grad je Uputom o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz proračuna Grada Rijeke (travanj 2018. i lipanj 2019.) propisao da se kontrolom na licu mjesta provjerava izvršavaju li primatelji transfera, (koji obuhvaćaju subvencije, pomoći i tekuće donacije), svoje obveze utvrđene ugovorom ili drugim aktom kojim se odobrava transfer sredstava. Prema navedenoj Uputi, kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika obvezno se provodi, između ostalog, za sve tekuće transfere iz proračuna (subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru) koji su na godišnjoj razini jednaki ili veći od 100.000,00 kn po pojedinom korisniku i pojedinoj namjeni. Grad je u prosincu 2017. s komunalnim društvom za javni prijevoz i devet jedinica lokalne samouprave zaključio Okvirni ugovor o uslugama u javnom interesu i osiguranja javnog prijevoza na području gradova Rijeke, Bakra, Kastva i Kraljevice te općina Čavle, Jelenje, Klane, Viškova, Kostrene i Matulja za razdoblje od 2017. do 2026. (dalje u tekstu: Okvirni ugovor). Navedenim ugovorom je utvrđeno su jedinice lokalne samouprave u obvezi komunalnom društvu za javni prijevoz osigurati godišnja financijska sredstva u visini očekivanog godišnjeg gubitka. Grad je u 2018. putem subvencija u jednakim mjesečnim iznosima doznačio komunalnom društvu za javni prijevoz 26.551.915,00 kn (24.567.000,00 kn odnosi na uslugu prema Okvirnom ugovoru za 2018., a 1.984.915,00 kn na obavezu iz ranijih godina). Grad u 2018. nije obavljao terenske provjere namjenskog korištenja sredstava kod komunalnog društva za javni prijevoz za doznačena sredstva na temelju Okvirnog ugovora. Navedeno komunalno društvo je u lipnju 2019., Gradu dostavilo godišnji izvještaj o poslovanju za 2018. Nadalje, revizorskim izvješćem na koje se Grad poziva, daje se mišljenje o usklađenosti financijskih izvještaja sa zakonima, a ne mišljenje o namjenskom trošenju dobivenih proračunskih sredstava te ne predstavlja kontrolu na licu mjesta o namjenskom trošenju sredstava. Okvirnim ugovorom trebalo bi detaljno navesti usluge odnosno aktivnosti koje se sufinanciraju od strane Grada što bi predstavljalo temelj za provođenje kontrola na licu mjesta.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ostaje kod danog naloga da je Grad u obvezi provoditi kontrole na licu mjesta kod komunalnog društva za javni prijevoz u skladu s donesenom Uputom.

S obzirom na odredbe članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, kojima je propisano da gradovi sjedišta županija u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove od lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, Državni ured za reviziju ostaje kod izraženog mišljenja da su rashodi ostvareni u iznosu 600.000,00 kn za sufinanciranje sportskih manifestacija neopravdani jer se odnose na popunjavanja smještajnih kapaciteta hotelskog trgovačkog društva te nadoknađivanje izgubljene dobiti navedenom društvu radi nepopunjenosti kapaciteta, a što ne ulazi u samoupravni djelokrug Grada.

4. Obveze i zaduživanje

4.1. Koncem 2018. obveze su iskazane u iznosu 564.501.099,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine, manje su za 31.322.024,00 kn ili 5,3 %. Vrijednosno značajnije su smanjene obveze za rashode poslovanja za 24.694.097,00 kn ili 6,8 %.

Također, koncem 2018. u okviru izvanbilančnih zapisa iskazane su obveze u iznosu 325.198.687,00 kn (obveze preuzete od ustanova čiji je osnivač Grad i trgovačkih društva u vlasništvu s osnova zaduživanja kod poslovnih banaka) te obveze koje nisu iskazane u poslovnim knjigama u iznosu 21.063.014,00 kn (obveze za primljene predujmove od trgovačkog društva za naknadu za pravo građenja i obveze po ispostavljenim nalogima za prijenos sredstava neprofitnim organizacijama (udrugama) za provođenje javnih potreba u sportu).

Dospjele obveze koncem 2018. iskazane su u iznosu 128.064.145,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine manje su za 64.791.977,00 kn ili 33,6 %. Vrijednosno značajnije dospjele obveze odnose se na obveze prema državom proračunu za sredstva od prodaje stanova sa stanarskim pravom u iznosu 73.564.752,00 kn, materijalne rashode u iznosu 26.686.552,00 kn, subvencije u iznosu 11.244.700,00 kn i financijske rashode u iznosu 8.221.563,00 kn.

U vrijeme obavljanja revizije (2019.), značajno su smanjene dospjele obveze prema državom proračunu za sredstva od prodaje stanova sa stanarskim pravom u iznosu 49.171.132,00 kn ustupanjem nekretnina u vlasništvu Grada Republici Hrvatskoj.

U okviru ukupnih obveza iskazane su obveze u iznosu 60.000.000,00 kn kojima je u rujnu 2018. promijenjen rok plaćanja i ugovorena je obročna otplata. Navedene obveze odnose se na obveze prema četiri trgovačka društva u vlasništvu i suvlasništvu Grada za usluge održavanja nerazvrstanih cesta, čišćenja javnih površina, upravljanja i održavanja sportskim objektima, zakupa sportskih objekata i sufinanciranje redovnog poslovanja trgovačkog društva za javni prijevoz. Grad nije redovno podmirivao navedene obveze, te su u rujnu 2018. s navedenim trgovačkim društvima zaključena četiri sporazuma o obročnoj otplati dospjelih obveza u iznosu 60.000.000,00 kn.

Ugovorena je otplata u devet obroka, od siječnja do studenoga 2019. Radi pribavljanja novčanih sredstava, spomenuta društva su prodala društvu koje se bavi poslovima faktoringa navedena potraživanja. U 2018. za kamate i troškove otkupa potraživanja Grad je platio 701.782,00 kn. Pored navedenog, Grad je i u prethodnim godinama s navedenim društvima ugovarao odgodu plaćanja dospjelih obveza te je iz prihoda 2018. otplatio 60.000.000,00 kn dospjelih obveza iz 2017.

Grad nije poštivao rokove plaćanja obveza prema dobavljačima, jer obveze s prekoračenjem roka plaćanja preko 360 dana iznose 82.426.176,00 kn, što nije u skladu s zaključenim ugovorima. Zbog neplaćanja obveza u ugovorenim rokovima, za 2018. ostvareni su rashodi za zatezne kamate u iznosu 1.966.025,00 kn, a ukupne obveze za zatezne kamate koncem 2018. iznose 7.434.609,00 kn.

Isto tako, Grad ne plaća u ugovorenim rokovima ni obveze po ispostavljenim nalogima za prijenos sredstava neprofitnim organizacijama (udrugama) i proračunskim korisnicima. U 2018. ispostavljeni su nalozi za prijenos sredstava neprofitnim organizacijama (udrugama) i proračunskim korisnicima u iznosu 9.544.521,00 kn koji zbog nedostatka financijskih sredstava nisu plaćeni te su stornirani kroz pomoćne izvanbilančne evidencije.

Zbog nepravodobnog doznačavanja sredstava udrugama za provođenje javnih potreba u sportu, Zajednica sportskih udruga Grada Rijeke (dalje u tekstu: Gradski sportski savez) se koncem 2018. zadužila u iznosu 4.000.000,00 kn za zatvaranje dospjelih obveza dvaju sportskih klubova i redovno poslovanje, a kao instrument osiguranja naplate, između ostalog, ugovorena je izjava o jamstvu Grada.

Davanje jamstva za zaduženje neprofitne organizacije nije u skladu s odredbom članka 91. Zakona o proračunu, prema kojoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može dati jamstvo pravnoj osobi u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanovi čiji je osnivač za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove.

Iz navedenog proizlazi da se obveze za rashode poslovanja prenose iz prethodne u tekuću godinu, u tekućoj godini se stvaraju nove obveze koje se ne podmiruju u ugovorenim rokovima i prenose se u sljedeću godinu. Pravodobnim doznačavanjem sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu Grada te neprofitnim organizacijama i korisnicima, odnosno doznačavanje sredstava u godini u kojoj su nastali rashodi (obveze) za koje su sredstva namijenjena, osigurava se realizacija redovnih programa obavljanja komunalne djelatnosti i održavanja te upravljanja sportskim objektima. Isto tako, pravodobnim doznačavanjem sredstava osigurava se realizacija planiranih projekata i programa korisnika i pravodobno podmirenje obveza vezanih uz projekte i programe.

Zbog problema s likvidnošću, Grad od 2012. koristi okvirni kredit kod poslovne banke u iznosu 45.000.000,00 kn. Koncem godine se obveze po kreditu zatvaraju te se zaključuje novi ugovor o okvirnom kreditu za sljedeću proračunsku godinu u istom iznosu. U 2018. rashodi za naknade i kamate po navedenom kreditu ostvareni su u iznosu 701.546,00 kn.

Koncem 2018. obveze za kredite i zajmove iznose 209.604.464,00 kn. Odnose se na robne zajmove za ulaganja u sportske objekte u iznosu 94.465.450,00 kn i prometnice u iznosu 75.128.990,00 kn te nabavu dvije stambeno poslovne zgrade u iznosu 13.253.573,00 kn, kredit za kapitalni projekt (revitalizacija kompleksa Benčić i energetska obnovu škola i vrtića) u iznosu 14.266.432,00 kn te zajam za sufinanciranje izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom u iznosu 12.490.019,00 kn. U 2018. Grad se zadužio u iznosu 123.629.955,00 kn za dva kapitalna projekta koji se sufinanciraju iz fondova Europske unije (Revitalizacija kompleksa Benčić te Energetska obnova jedanaest objekata osnovnih škola i dječjih vrtića). Do konca 2018. iskorišteno je 14.266.432,00 kn ili 11,5 % odobrenog kredita.

Pored navedenog, Grad je ranijih godina preuzeo obveze od ustanova i trgovačkih društava u vlasništvu s osnova zaduživanja kod poslovnih banaka koje su koncem 2018. iskazane izvanbilančno u iznosu 325.198.687,00 kn. Odnose se na obveze za financiranje izgradnje sportskog centra putem financijskog najma, izgradnju objekata sporta i tehničke kulture, objekata dječjih vrtića, garažnih objekata putem korporativnih obveznica, rekonstrukciju vodovodnog i kanalizacijskog sustava zdravstvene ustanove te nabavu vozila na financijski najam.

Koncem 2018., udio ukupnih prosječnih godišnjih obveza koje otplaćuje Grad (kredit, zajmovi i suglasnosti za zaduživanje dane ustanovama čiji je osnivač Grad i trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu, uvećane za nepodmirene dospjele obveze iz prethodnih godina na dan 31. prosinca 2018.) u ostvarenim prihodima iznosi 32,9 %. U iznos ukupnih godišnjih obveza nisu uključene obveze po kreditu za kapitalni projekt koji se financira iz Europske unije.

U svrhu održavanja likvidnosti proračuna, gradonačelnik je u srpnju i travnju 2018. donio naloge kojim su utvrđeni prioriteti u plaćanju obveza Grada tijekom 2018. Isto tako, u listopadu 2018. donesen je nalog kojim se obustavlja ugovaranje i preuzimanje novih obveza odnosno izvršavanje rashoda i izdataka koji su planirani proračunom za 2018., a koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka te ugovaranje i preuzimanje novih obveza za kapitalne rashode iz izvora prihoda od prodaje imovine. Iako su koncem 2018. obveze manje od stanja početkom godine, Grad i nadalje ima problema s likvidnosti jer su u 2018. i do kolovoza 2019. ukupni novčani priljevi manji od ukupnih odljeva, a nepodmirene dospjele obveze su značajne.

Nadalje, Grad je u 2018. započeo sa značajnim kapitalnim projektima vezanim uz Program EPK 2020. i energetske obnove osnovnih škola i dječjih vrtića i drugih projekata koji se financiraju iz sredstava Europske unije koji zahtijevaju osiguravanje i korištenje vlastitih proračunskih sredstava za koja se Grad zadužuje u 2019. Isto tako, Grad je u 2018. za tekuću likvidnost koristio sredstva tekućih i kapitalnih pomoći dobivenih iz državnog proračuna namijenjena za provođenje programa EPK 2020. u iznosu 21.800.000,00 kn te za sufinanciranje provedbe projekta Revitalizacija kompleksa Benčić u iznosu 5.000.000,00 kn. Grad je u obvezi iz prihoda 2019. osigurati sredstva iz drugih izvora kako bi se sredstva iz državnog proračuna koristila za navedene namjene za koja su dobivena. Nadalje, Grad je u obvezi u razdoblju 2019. do 2026. provoditi doneseni plan mjera za pokriće manjka prihoda i primitaka iskazan u iznosu 276.829.897,00 kn.

Grad u 2019. i budućim razdobljima treba osigurati sredstva za obveze koje je preuzeo 2018. i prethodnih godina, kako iznos dospjelih obveza ne bi utjecao na izvršenje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada.

Skreće se pozornost na važnost rješavanja problema nepodmirivanja obveza u ugovorenim rokovima, osiguranja vlastitih sredstava za povrat svih kredita, zajmova i danih suglasnosti i za provedbu ugovorenih projekata iz sredstava Europske unije (dio koji financira Grad) kako ne bi bilo dovedeno u pitanje poslovanje Grada u narednim fiskalnim godinama. Odredbama članka 95. Zakona o proračunu, propisano je da je čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, između ostaloga, odgovoran za preuzimanje obveza, verifikaciju obveza, izdavanje naloga za plaćanje na teret proračunskih sredstava tijela koje vodi i utvrđivanje prava naplate te za izdavanje naloga za naplatu u korist proračunskih sredstava te zakonitost, svrhovitost, učinkovitost i za ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima.

Državni ured za reviziju nalaže davati jamstva za zaduživanje u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Isto tako, nalaže se podmirivati obveze u ugovorenim rokovima te poduzimati aktivnosti za smanjivanje zaduženosti kako u narednim fiskalnim godinama ne bi bilo ugroženo stabilno i održivo poslovanje Grada, u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

4.2. U vezi okvirnog kredita kod poslovne banke Grad navodi da u 2020. nema zaključen ugovor o kratkoročnom kreditu s poslovnom bankom te da ne koristi okvirni kredit po poslovnom računu. Nadalje, navodi da je prema odredbi članka 88. Zakona o proračunu, ukupna prosječna godišnja obveza Grada po robnim zajmovima, danim suglasnostima ustanovama čiji je osnivač Grad i trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada koje je u godišnjim financijskim izvješćima za prethodnu godinu iskazalo gubitak uključujući dospjele nepodmirene obveze, iznosi 28,0 % ostvarenih prihoda. Isto tako, navodi da je zaključivanje Sporazuma o namirenju dugovanja ustupanjem nekretnina u vlasništvu Grada utjecalo na znatno smanjenje visine nepodmirenih dospelih obveza Grada Rijeke (za 49,1 milijun kuna) te je Grad u 2019. dobio suglasnost Vlade Republike Hrvatske za dugoročno zaduženje od 35,0 mil kuna za financiranje kapitalnog projekta Uređenje javnih površina i izgradnja pripadajuće infrastrukture unutar bivšeg tvorničkog kompleksa. Nadalje navodi da je u obrazloženju Odluke Vlade o davanju suglasnosti za predmetno zaduženje iz svibnja 2019., navedeno da ukupna obveze po kreditima iz prethodnih godina te dospjele nepodmirene obveze na dan podnošenja zahtjeva za zaduženje (iznos od 41.677.863,00 kn) iznosi 17,6 % što je u okviru Zakonom propisanog fiskalnog ograničenja od 20,0 %. Nadalje se navodi da je u cilju dugoročno održivog poslovanja te smanjenja obveza i pokrivanja manjka iz prethodnih razdoblja, u rujnu 2018. donesen Plan mjera za pokriće manjka i smanjenje obveza Grada za razdoblje 2019. do 2026. Obrazlaže da su na temelju navedenog plana utvrđene pojedinačne mjere koje su postale sastavni dio Prijedloga proračuna za 2019. čime su poduzete aktivnosti u cilju pravodobnijeg izvršavanja obveza u cjelini pa tako i onih iz prethodnih godina. Navodi se da su pozitivni učinci vidljivi već u 2019. kada su značajno smanjene nepodmirene dospjele obveze u odnosu na 2018., a značajno su smanjenja i kašnjenja u podmirenju obveza. Isto tako se navodi da, prema podacima iz zadnjeg Financijskog izvještaja na dan 30. rujna 2019., ukupne dospjele obveze iznose 59.456.704,00 kn kao rezultat poduzetih aktivnosti u cilju pravovremenog podmirenja obveza, odnosno 68.607.441,00 kn manje u odnosu na stanje koncem 2018.

5. Projekti

5.1. U 2018. Grad je sudjelovao kao nositelj u provedbi 21 projekta, a kao partner u 15 projekata koji se sufinanciraju sredstvima Europske unije.

Rashodi za provedbu projekta Turistička valorizacija reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine (dalje u tekstu: projekt Turistička valorizacija) ostvareni su u iznosu 12.246.527,00 kn, a vrijednosno najznačajniji odnose se na radove na rekonstrukciji Palače Šećerane u iznosu 10.535.740,00 kn i prijenos sredstava partnerima za podmirivanje troškova provedbe projekta u iznosu 373.215,00 kn. Izvori financiranja su bespovratna sredstva Europske unije u iznosu 8.985.578,00 kn, proračun Grada u iznosu 2.561.611,00 kn i državni proračun u iznosu 699.338,00 kn.

Realizacija projekta Turistička valorizacija započela je u 2016. Grad je nositelj projekta, a partneri u projektu su Turistička zajednica Grada i Sveučilište u Rijeci. Navedeni projekt sastoji se od pet komponenti: rekonstrukcije i opremanje Palače Šećerane u funkciji gradskog muzeja, rekonstrukcije i opremanje motornog broda u funkciji muzeja s pratećim ugostiteljskim i komercijalnim sadržajem, uređenje šetnice riječke industrijske baštine (nositelj Grad), istraživanje i edukacije temeljene na industrijskoj baštini (nositelj Sveučilište u Rijeci) te promociju i vidljivost integriranog razvojnog programa (nositelj Turistička zajednica Grada). Kroz projekt planirano je revitalizirati spomenute spomenike kulture u funkciji kulturno turističkih sadržaja.

U veljači 2016. izrađena je studija izvodljivosti projekta Turistička valorizacija prema kojoj ukupni trošak provedbe projekta iznosi 81.339.442,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. U travnju 2017. s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata europske unije (dalje u tekstu: Agencija) zaključen je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za provedbu projekta Turistička valorizacija (dalje u tekstu: Ugovor). Prema Ugovoru, razdoblje provedbe projekta je od lipnja 2017. do lipnja 2020., ukupna vrijednost projekta iznosi 81.339.442,00 kn, a prihvatljivi troškovi 81.049.237,00 kn, od kojih se iz bespovratnih sredstava Europske unije financiraju prihvatljivi troškovi u iznosu 68.891.606,00 kn ili 85,0 %. Neprihvatljivi troškovi iznose 290.205,00 kn i financira ih Grad. Razliku između ukupnih prihvatljivih troškova i iznosa bespovratnih sredstava u iznosu 12.157.631,00 kn u obvezi je osigurati Grad (11.777.894,00 kn) te partneri u projektu (379.737,00 kn). Isto tako, Grad i partneri u obvezi su osigurati sredstva za neprihvatljive troškove neovisno o trenutku nastanka. Grad je odgovoran za koordinaciju, upravljanje i provedbu projekta. U skladu s ugovorom, Grad je u travnju 2018. dobio predujam u iznosu 13.778.321,00 kn.

Za radove na rekonstrukciji Palače Šećerane procijenjene vrijednosti 26.713.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, u 2017. proveden je otvoreni postupak javne nabave. Na natječaj je pristiglo šest ponuda, a cijena najpovoljnije ponude iznosila je 35.580.659,00 kn bez poreza što je za 8.867.659,00 kn ili 33,2 % više od procijenjene vrijednosti. Grad je u studenom 2017. obavijestio Agenciju o odstupanju od procijenjene vrijednosti nabave zbog promjena cijena na tržištu. U očitovanju Agencije iz siječnja 2019. navedeno je da će se opravdanost prihvatljivih troškova provjeravati u zahtjevima za nadoknadom sredstava.

U ožujku 2018. s odabranim izvoditeljem radova zaključen je ugovor o izvođenju radova u vrijednosti 35.580.659,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Rok završetka radova je 20 mjeseci od dana uvođenja u posao odnosno konac 2019.

U razdoblju od 11. rujna 2018. do kolovoza 2019. zaključena su tri dodatka ugovoru. Drugim dodatkom ugovora iz srpnja 2019. radi dodatnih konzervatorsko - restauratorskih radova povećana je ugovorena vrijednost radova za 1.070.126,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Trećim dodatkom iz kolovoza 2019. povećana je vrijednost radova zbog dodatnih radova koji nisu bili planirani projektom za 2.221.137,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ukupna ugovorena vrijednost radova iznosi 38.871.922,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (48.589.902,00 kn s porezom), što je za 45,5 % više od procijenjene vrijednosti i 9,3 % više od ugovorene vrijednosti. Vrijednost navedene komponente prema Ugovoru s Agencijom iznosila je 37.873.250,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Do kolovoza 2019. ispostavljene su privremene situacije u iznosu 27.680.856,00 kn s porezom na dodanu vrijednost od čega u 2018. u iznosu 10.307.230,00 kn. Grad tromjesečno podnosi Agenciji izvještaje putem zahtjeva za nadoknadom sredstava. Radovi su u tijeku.

Za komponentu rekonstrukcija i opremanje motornog broda u funkciji muzeja, procijenjena vrijednost radova prema projektnoj dokumentaciji iznosila je 26.565.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednost navedene komponente prema Ugovoru s Agencijom iznosila je 38.543.244,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (od čega radovi 37.722.300,00 kn). U srpnju 2018. pokrenut je otvoreni postupak javne nabave za radove na rekonstrukciji motornog broda (obnova i prenamjena motornog broda u brod muzej s pratećim komercijalnim sadržajima).

Prema zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda iz siječnja 2019. na natječaj je pristigla ponuda jednog ponuditelja s ponuđenom cijenom 59.964.856,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što je za 33.399.856,00 kn ili 125,7 % više u odnosu na procijenjenu vrijednost. Zbog navedenog, u siječnju 2019. poništen je postupak javne nabave. S obzirom na nove okolnosti koje su nastupile od dana podnošenja prijave (2016.) do 2019., izmijenjen je plan nabave. Izmjenama plana nabave za 2019. planirana je obnova i prenamjena motornog broda u brod muzej ukupne procijenjene vrijednosti 35.200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (44.000.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost).

Predmet nabave podijeljen je u dvije grupe nabave. Prva grupa odnosi se na obnovu i prenamjenu broda u brod muzej s pratećim komercijalnim sadržajima procijenjene vrijednosti 33.600.000,00 kn, a druga grupa na restauratorske radove na uređenju interijera broda procijenjene vrijednosti 1.600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U svibnju 2019. pokrenut je novi postupak javne nabave za prvu grupu nabave procijenjene vrijednosti 33.600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Prema zapisniku o javnom otvaranju ponuda iz kolovoza 2019. pristigle su dvije ponude i to prva na iznos 46.858.219,00 kn i druga 60.633.756,00 kn sve bez poreza na dodanu vrijednost. Obje ponude veće su od procijenjene vrijednosti utvrđene planom nabave i Ugovorom s Agencijom. Do rujna 2019. izvoditelj nije odabran te radovi na rekonstrukciji motornog broda nisu započeli.

Grad je obavijestio Agenciju o odstupanju vrijednosti navedenih ulaganja i planiranom produženju roka izvođenja radova te da planira zatražiti produženje roka trajanja projekta. U lipnju 2019. Agencija je zatražila dokaznu dokumentaciju za odstupanja u vrijednosti ulaganja u rekonstrukciju motornog broda, te potpunu dokumentaciju o nabavi za provedene nabave za radove na rekonstrukciji Palače Šećerane i motornog broda. Zahtjev za produženjem roka trajanja projekta do rujna 2019. nije upućen Agenciji.

Prema procjeni rashoda projekta dobivenom u tijeku revizije, ukupni projekt za komponente u kojima je Grad nositelj (Palača Šećerane, motorni brod i šetnica), uključujući rashode koji nisu bili planirani projektnom prijavom, iznosi 124.762.349,00 kn, što je za 46.243.629,00 kn ili 58,9 % više od troškova utvrđenih projektnom prijavom. Planirani izvori financiranja su sredstva proračuna Grada u iznosu 63.518.515,00 kn (od kojih je planirano zaduživanje u iznosu 44.000.000,00 kn), bespovratna sredstva Europske unije u iznosu 59.860.543,00 kn te državni proračun u iznosu 1.383.291,00 kn.

Kako bi se osiguralo financiranje dodatnih troškova na projektu Turistička valorizacija, gradsko vijeće je, koncem rujna 2019., donijelo odluku o odobrenju zaduženja kod poslovne banke u iznosu 44.000.000,00 kn i prenamjeni kreditnih sredstava iz 2018. iz projekta Revitalizacija kompleksa Benčić za financiranje obnove motornog broda u iznosu 16.572.774,00 kn.

Projektni troškovi (konzervatorski i dodatni radovi) koji nisu bili planirani prilikom podnošenja prijave na natječaj su vrijednosno značajni te mogu imati utjecaj na prihvatljivost troškova projekta koje će priznati Agencija. Isto tako, Grad mora osigurati dodatne izvore financiranja iz proračuna koji su bili ugovoreni s Agencijom u iznosu 11.777.894,00 kn, a povećani su na 63.518.515,00 kn što je za 51.740.621,00 kn više. Povećanje vrijednosti projekta te kašnjenje u provedbi projekta dovodi u pitanje realizaciju projekta čiji je završetak planiran za lipanj 2020. i daljnje dobivanje ugovorenih sredstava od Agencije.

Državni ured za reviziju nalaže, u cilju izbjegavanja dodatnih troškova i završetka projekta u ugovorenim rokovima, pravodobno osigurati izvore financiranja (vlastita sredstva) kako bi se projekt Turistička valorizacija završio u planiranim rokovima i osiguralo financiranje u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava.

Grad je u 2017. započeo s projektom Rekonstrukcija i prenamjena dijela industrijskog kompleksa u Tehnološko edukacijski poduzetnički inkubator Proizvodni park Torpedo (dalje u tekstu: projekt Tehnološko-edukacijski i poduzetnički inkubator) procijenjene vrijednosti 22.691.480,00 kn, a izvori financiranja su sredstava Europske unije u iznosu 19.293.475,00 kn i vlastita sredstva Grada u iznosu 3.398.005,00 kn. Svrha i ciljevi projekta su proširiti sustav postojećih poduzetničkih inkubatora, povećati kvalitetu usluga i konkurentnost malih i srednjih poduzetnika na području Županije kroz uspostavu suvremene infrastrukture, rekonstrukcije, pokretanje Tehnološko - edukacijskog inkubatora za poduzetnike, opremanje suvremenom opremom, transfer znanja kroz uspostavu novih programa edukacije i drugo. Partner na provođenju projekta je trgovačko društvo u vlasništvu Grada (dalje u tekstu: Riječka razvojna agencija) s kojim je koncem 2016. zaključen sporazum o partnerstvu u provedbi projekta (dalje u tekstu: sporazum o partnerstvu). Prema navedenom sporazumu, Riječka razvojna agencija odgovorna je Gradu za namjensko korištenje sredstava u provođenju spomenutog projekta.

U kolovozu 2017. zaključen je s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta i Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (dalje u tekstu: Agencija), ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova za provedbu projekta Tehnološko - edukacijski i poduzetnički inkubator (dalje u tekstu: Ugovor).

Razdoblje provedbe projekta je početak listopada 2017. do početka travnja 2019., vrijednost projekta iznosi 22.691.480,00 kn, a prihvatljivi troškovi 19.852.976,00 kn, od kojih se iz bespovratnih sredstava financiraju troškovi u iznosu 19.300.747,00 kn. Dodacima Ugovoru iz srpnja 2018. i ožujka 2019. smanjen je iznos prihvatljivih troškova projekta na 19.845.495,00 kn. Iz sredstava Europske unije financiraju se u iznosu 19.293.475,00 kn te je produžen rok provedbe projekta do početka listopada 2019. U svibnju i rujnu 2019. Grad je uputio Agenciji zahtjev za produljenjem razdoblja provedbe projekta zbog nedovršenog postupka nabave dijela opreme, sa početka listopada 2019. na početak travnja 2020. Prema zahtjevu, postupak nabave provodi Riječka razvojna agencija.

Nabavlja se specifična oprema suvremene tehnologije, a tijekom pripreme postupka nabave obavljane su izmjene tehničkih specifikacija opreme i izmijenjeno je stručno povjerenstvo za izradu navedene dokumentacije.

Isto tako, u tijeku roka za dostavu ponuda više puta su mijenjane tehničke specifikacije čine su produženi rokovi dostave ponuda, a za dvije grupe opreme nije bilo ponuditelja i ponavljan je postupak nabave opreme. Do sredine rujna 2019. zatraženo produljenje provedbe projekta nije dobiveno.

Od 2017. do konca kolovoza 2019. dobivena su sredstva iz Europske unije u iznosu 10.436.557,00 kn (predujam u iznosu 7.717.390,00 kn i prema zahtjevima za nadoknadu sredstava u iznosu 2.719.167,00 kn). Od 2017. do konca kolovoza 2019. ostvareni su rashodi za provedbu projekta u iznosu 7.323.912,00 kn i financirani su iz sredstava Europske unije.

Državni ured za reviziju predlaže u cilju pravodobnog provođenja projekta Tehnološko - edukacijski i poduzetnički inkubator posvetiti dužnu pažnju pripremi dokumentacije za nadmetanje kako bi se postupci javne nabave provodili u planiranim rokovima i projekt okončao u planiranom razdoblju.

- Izgradnja poslovno turističkog kompleksa

Rashodi za najam nekretnina na lokaciji u zapadnom dijelu Grada (lokacija Preluk) u 2018. ostvareni su u iznosu 945.241,00 kn. Grad je u 2006. od trgovačkog društva na temelju ugovora o dugoročnom najmu (dalje u tekstu: ugovor o najmu) uzeo u najam nekretnine (zemljište) ukupne površine 58 439 m² za izgradnju poslovno turističkog kompleksa na rok 15 godina.

Ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu 16.947 EUR, odnosno 203.364 EUR godišnje bez poreza na dodanu vrijednost. Do konca 2018. rashodi za troškove najma ostvareni su u iznosu 21.276.055,00 kn. U prethodnim revizijama, utvrđeno je da Grad nije postupio prema načelima dobrog financijskog upravljanja, jer prije zaključivanja ugovora o dugoročnom najmu nije izrađen elaborat isplativosti izgradnje poslovno turističkog kompleksa, ugovor je zaključen s otežavajućim ugovorenim odredbama za Grad te da nisu pravodobno poduzimane aktivnosti da se nekretnina stavi u funkciju. U Planu provedbe naloga i preporuka za 2016. Grad je naveo da kontinuirano poduzima aktivnosti usmjerene pronalasku privatnog investitora koji bi preuzeo obveze Grada i nadoknadio do sada uložena proračunska sredstva.

U svibnju 2018. trgovačko društvo koje je dalo nekretnine u najam, obavijestilo je Grad da je u siječnju 2018. prodalo nekretninu koja je bila predmet najma te su sva prava i obveze iz ugovora o najmu prešla na novog vlasnika. U Gradu nema kupoprodajnog ugovora kojim je trgovačko društvo prodalo navedenu nekretninu iz kojeg bi bilo vidljiva vrijednost prodane nekretnine.

Grad je početkom lipnja 2018., putem odvjetničkog društva, dopisom obavijestio trgovačko društvo da raskida ugovor o najmu pozivajući se na odredbu članka 8. ugovora kojom se trgovačko društvo obvezalo da neće prenositi ili ustupati svoja prava i obveze koje proizlaze iz ugovora bez prethodne pisane suglasnosti Grada. Isto tako, u dopisu je Grad pozvao trgovačko društvo da u roku od 15 radnih dana pristupi primopredaji spomenutih nekretnina. Do rujna 2019. primopredaja nekretnina nije obavljena. Nadalje, u dopisu se navodi da je ugovorom utvrđena obveza ugovorenih strana (trgovačko društvo i Grad) da se u slučaju prodaje navedenih nekretnina trećoj osobi, iznos kupoprodajne cijene, umanjene za iznos po kojoj je trgovačko društvo kupilo nekretninu, dijeli na jednake dijelove.

U poslovnim knjigama Grada, rashodi za najam za 2018. evidentirani su do obavijesti o raskidu ugovora (računi od siječnja do svibnja 2018.) u iznosu 945.241,00 kn. Koncem 2018. u poslovnim knjigama Grada iskazane su obveze za najam nekretnina u iznosu 6.598.133,00 kn (odnose se na razdoblje do isteka najma 2021.).

Novi vlasnik nekretnina i nadalje od lipnja 2018. dostavlja Gradu mjesečne račune za najam, koji se ne plaćaju i vraćaju novom vlasniku. Vraćeni i neplaćeni računi do kolovoza 2019. iznose 2.391.347,00 kn.

S obzirom na to da je Grad uzeo u dugoročni najam nekretninu (zemljište) koja nije bila potrebna za ispunjenje zadaća iz samoupravnog djelokruga Grada, da je ugovor o najmu zaključen s otežavajućim ugovorenim odredbama za Grad, da nisu poduzimane aktivnosti da se nekretnina stavi u funkciju, da Grad nije pronašao investitora koji bi preuzeo obveze Grada i nadoknadio uložena proračunska sredstva, da je nekretnina prodana te da je Grad uložio znatna proračunska sredstva u iznosu 21.276.055,00 kn nije postupljeno prema načelima dobrog financijskog upravljanja.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje aktivnosti radi zaštite svojih prava i interesa koji proizlaze iz ugovora o najmu nekretnina kako bi se postupalo prema načelu dobrog financijskog upravljanja.

- 5.2. *Grad je prihvatio nalog u vezi rashoda za projekt Turistička valorizacija reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine i navodi da su rashodi za navedeni projekt korigirani u skladu s odstupanjima od procijenjenih vrijednosti nabave, a zbog promjene cijena na tržištu. Financijskim planom 2019. osigurani su dodatni izvori financiranja za realizaciju navedenog projekta. Grad je prihvatio prijedlog Državnog ureda za reviziju u vezi projekta Rekonstrukcija i prenamjena dijela industrijskog kompleksa. U vezi izgradnje poslovno turističkog kompleksa (lokacija Preluk) Grad se nije očitovao.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Grada za 2016., o čemu je sastavljeno Izvešće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2018. provjereno je je li Grad postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se nalozi čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2016.	Predloženo je ustrojavanje riznice kao sustava upravljanja proračunskim sredstvima.	-	djelomično provedeno
2.		2016.	Naloženo je da se zemljište u vrijednosti 53.935.490,00 kn (evidentirano na računu ostalih zemljišta) evidentira prema vrsti, namjeni i vrijednosti.	-	djelomično provedeno
3.		2016.	Naloženo je pravodobno evidentirati sve promjene u vezi prodaje i kupnje zemljišta na imovini.	31.12.2017.	provedeno
4.		2016.	Naloženo je u poslovnim knjigama evidentirati izdatke za otplatu primljenih kredita (prodana dospjela potraživanja od zakupa poslovnog prostora i komunlane naknade).	31.12.2018.	provedeno
5.		2016.	Naloženo je s trgovačkim društvom u suvlasništvu Grada uskladiti potraživanja za sredstva iz namjenskog dijela cijene komunalne usluge za razvoj (vodoopskrba).	31.3.2018.	provedeno
6.		2016.	Naloženo je povezivanje analitičkog knjigovodstva potraživanja s glavnom knjigom	31.12.2018.	provedeno
7.		2016.	Naloženo je završene kapitalne projekte knjigovodstveno staviti u uporabu.	kontinuirano	nije provedeno
8.		2016.	Predloženo je urediti postupak stavljanja imovine u uporabu.	31.12.2018.	nije provedeno
9.		2016.	Naloženo je evidentirati rashode u poslovnim knjigama u visini ostvarenih izvora financiranja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.	kontinuirano	u postupku provedbe
10.		2016.	Predloženo je urediti način dostave dokumentacije između gradskih odjela.	31.12.2018.	djelomično provedeno
11.		2016.	Predloženo je ustrojiti evidenciju zaključenih ugovora.	31.12.2018.	provedeno
12.		2016.	Naloženo je u poslovnim knjigama evidentirati i financijskim izvještajima iskazati obveze za predujmove za pravo građenja za izgradnju javne garaže i poslovno stambenih objekata.	30.4.2018.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
13.		2016.	Predloženo je obveze za faktoring prikazati u Bilješkama uz financijske izvještaje.	15.2.2018.	provedeno
14.	Prihodi i primici	2016.	Naloženo je poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	-	u postupku provedbe
15.		2016.	Predloženo je utvrditi procedure za naplatu potraživanja, te načinu objedinjavanja podataka o potraživanjima, njihovoj dospelosti i objedinjenoj naplati, kao i ustrojiti jedinstvenu evidenciju potraživanja, te unaprijediti informacijski sustav u cilju sastavljanja objedinjenog izvješća o poduzetim mjerama naplate.	-	nije provedeno
16.		2016.	Naloženo je poduzimati mjere naplate kod kupoprodaje zemljišta s ciljem zaštite interesa Grada u slučaju neispunjavanja ugovornih obveza od strane kupca.	-	djelomično provedeno
17.		2016.	Naloženo je uplatiti sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u državni proračun.	30.6.2018.	djelomično provedeno
18.		2016.	Naloženo je trošiti namjenske prihode u skladu s propisima.	kontinuirano	djelomično provedeno
19.		2016.	Naloženo je davati u zakup poslovne prostore u skladu s uvjetima iz natječaja, a kod predlaganja djelatnosti koje će se obavljati u poslovnim prostorima sastavljati zapisnike iz kojih će biti vidljivo koji su kriteriji uzimani u obzir.	kontinuirano	provedeno
20.		2016.	Naloženo je prilikom prodaje imovine (stana u vlasništvu Grada) pridržavanje odredbi Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u dijelu davanja suglasnosti na zaključivanje sudske nagodbe.	kontinuirano	provedeno
21.		2016.	Naloženo je zatražiti od korisnika stana plaćanje nepodmirene obveze u skladu sa zaključenom sudskom presudom.	kontinuirano	provedeno
22.		2016.	Naloženo je programom održavanja komunalne infrastrukture za prijelazne radove održavanja komunalne infrastrukture na području mjesnih odbora planirati procjenu troškova po vrstama radova.	-	nije provedeno
23.		2016.	Predloženo je prije ugovaranja naknade za održavanje sportskih objekata zatražiti od trgovačkog društava u vlasništvu Grada da utvrdi troškove za izračun visine naknade.	30.4.2018.	provedeno
24.	Rashodi i izdaci	2016.	Naloženo je poduzeti aktivnosti da se nekretnina (lokacija Preluk) uzeta u dugoročni najam predviđena za izgradnju poslovno turističkog kompleksa stavi u funkciju.	nije određen	nije primjenjivo
25.		2016.	Naloženo je izraditi prijedlog mjera za pokriće manjka prihoda i primitaka i za podmirenje dospjelih obveza.	30.6.2018.	provedeno
26.		2016.	Naloženo je zatražiti od proračunskih korisnika dostavljanje izvješća o utrošku sredstava.	31.12.2018.	provedeno
27.		2016.	Naloženo je odlukom o kriterijima i mjerilima i načinu financiranja rashoda, sredstva za tekuće i investicijsko održavanje rasporediti po školama.	31.3.2018.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
28.		2016.	Naloženo je ugovarati zakup sportskih objekata prema stvarnim satima korištenja, donijeti plan korištenja sportskih objekata te unaprijediti sustav kontrola u praćenju sredstava javnih potreba u sportu.	31.12.2018.	provedeno
29.		2016.	Predloženo je donijeti godišnji plan održavanja objekata razrađen po objektima i ulaganjima koja se planiraju izvršiti.	28.2.2018.	provedeno
30.		2015.	Predloženo je ustrojiti evidenciju (količinski i vrijednosno) praćenja izvršenja ugovora i narudžbenica na temelju Okvirnog sporazuma po svakom pojedinom objektu.	30.6.2018.	provedeno
31.		2016.	Predloženo je pravodobno poduzimati aktivnosti za ostvarivanje planiranih ulaganja prema programu gradnje kako bi se realizirali projekti za koje su planirana sredstva.	kontinuirano	provedeno
32.		2016.	Predloženo je sastaviti sveobuhvatnu evidenciju iz koje bi bilo vidljivo koja odvjetnička društva su zadužena po kojim predmetima te razmotriti mogućnost objedinjavanja obavljanja pravnih poslova unutar jednog odjela Grada	kontinuirano	provedeno
33.	Obveze i zaduživanje	2016.	Naloženo je poštivati rokove plaćanja u skladu s ugovorima.	kontinuirano	nije provedeno
34.		2016.	Naloženo je poduzimati aktivnosti za smanjenje zaduženosti i podmirenje dospjelih obveza.	kontinuirano	u postupku provedbe
35.		2016.	Naloženo je utvrditi stanje obveza prema ugovoru o partnerstvu i pratiti izvršenje ugovornih obveza u cilju brisanja založnog prava na nekretnini.	31.12.2018.	provedeno
36.		2016.	Naloženo je u dogovoru s nositeljem prava građenja za nogometni stadion Kantrida, utvrditi rokove i aktivnosti za rješavanje obveza utvrđenih predugovorom.	1.4.2017.	provedeno
37.		2016.	Naloženo je poduzeti mjere za naplatu potraživanja prema ugovoru o zamjeni nekretnina (zemljišta) na kojem je izgrađen nogometni kamp Rujevica.	1.5.2017.	nije provedeno
38.		2016.	Naloženo je u rješenjima o komunalnom doprinosu za izgradnju nogometnog kampa utvrditi način i rokove plaćanja.	po izdavanju rješenja	nije provedeno
39.		2016.	Predloženo je razmotriti mogućnost da se javne potrebe u sportu, u dijelu za koje se planira plaćati zakupnina (nogometni kamp Rujevica), obavljanju na sportskim objektima u vlasništvu Grada.	-	nije primjenjivo
40.	Programi i projekti	2016.	Naloženo je poduzimati aktivnosti da se motorni brod stavi u funkciju.	-	u postupku provedbe
41.		2016.	Naloženo je poduzeti aktivnosti na izgradnji autobusnog kolodvora.	kontinuirano	nije provedeno
42.		2016.	Naloženo je poduzimanje aktivnosti za realiziranje prava građenja za izgradnju podzemne javne garaže i poslovno-stambenih objekata (područje starogradske povijesne jezgre-lokacija Gomila).	kontinuirano	u postupku provedbe
43.		2015.	Naloženo je poduzetničku zonu Bodulovo staviti u funkciju.	kontinuirano	u postupku provedbe

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni, u postupku provedbe ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- U vezi prijedloga za ustrojavanje jedinstvenog računa riznice djelomično je uspostavljeno izvršavanje proračuna preko jedinstvenog računa riznice Grada na način da se svi prihodi i primici proračuna i proračunskih korisnika uplaćuju na jedinstveni račun riznice izuzev vlastitih i namjenskih prihoda dva proračunska korisnika (Psihijatrijska bolnica i Agencija za društveno poticanu stanogradnju) čiji se prihodi uplaćuju i izvršavaju preko njihovih računa do ispunjenja tehničkih i drugih potrebnih uvjeta za poslovanje u sustavu riznice. Nadalje, u svibnju 2019. donesena je izmjena Odluke o uvođenju Riznice Grada kojom su od uplate na jedinstveni račun riznice Grada do konca 2020. izuzeti vlastiti i namjenski prihodi proračunskog korisnika iz kulture. Kada se ispune tehnički i drugi uvjeti za poslovanje u sustavu riznice potrebno je zatvoriti poslovne račune navedenih proračunskih korisnika i poslove obavljati putem jedinstvenog računa riznice Grada.
- U vezi naloga koji se odnosi na evidentiranje zemljišta po vrsti, namjeni i vrijednosti, Grad je tijekom 2017. i 2018. u analitičkim evidencijama evidentirao zemljište u vrijednosti 2.884.914,00 kn prema vrsti, namjeni i vrijednosti, dok se zemljište u vrijednosti 51.050.576,00 kn vodi na četiri inventurna broja koja sadrže više zemljišnih čestica. Potrebno je nakon provedene uknjižbe i drugih postupaka navedeno zemljište evidentirati u analitičkim evidencijama prema vrsti, namjeni i vrijednosti.
- Prošlim revizijama je utvrđeno da pojedini rashodi iskazani u izvještaju o izvršenju proračuna nisu bili točno evidentirani po izvorima financiranja, a usklađivanje nije bilo provedeno. Revizijom za 2018. utvrđeno je da i nadalje postoje razlike u izvorima financiranja pojedinih rashoda koji se financiraju iz komunalne naknade, pomoći, prihoda od refundacija, ostalih prihoda od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine te primitaka od zaduživanja. Primjerice, koncem 2018. ostali prihodi od prodaje i zamjene nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 21.714.933,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirano je da su iz navedenih prihoda financirani rashodi u iznosu 29.617.167,00 kn, prihodi od komunalne naknade ostvareni su u iznosu 95.473.010,00 kn, a evidentirano je da su iz navedenih prihoda financirani rashodi u iznosu 96.656.415,00 kn. Iako su razlike u 2018. manje u odnosu na prošle revizije i nadalje je potrebno evidentirati rashode u visini ostvarenih izvora financiranja.
- U vezi prijedloga da se uredi način dostave dokumentacije između gradskih odjela, odjeli gradske uprave i nadalje ne dostavljaju pravodobno dokumentaciju (ugovore i naloge) u nadležne odjele te pojedine poslovne promjene nisu evidentirane u poslovnim knjigama (dostava ugovora o zakupu poslovnog prostora za obračun komunalne naknade, sudska presuda o ništavosti ugovora o kupoprodaji poslovne zgrade, evidentiranje zemljišta na temelju ugovora o unosu nekretnina u društvo i prijenosu prava vlasništva). Donesena je uputa za stvaranje i praćenje ugovornih obveza te zaprimanje, provjeru i plaćanje računa kojom nije utvrđen način kolanja dokumentacije između pojedinih upravnih odjela.
- Koncem 2018. potraživanja su iskazana u iznosu 290.727.091,00 kn od kojih dospjela iznose 165.288.488,00 kn, a nedospjela u iznosu 125.438.603,00 kn.

Od dospjelih potraživanja, na potraživanja starija od godinu dana odnosi se 123.633.839,00 kn, a na potraživanja starosti do godine dana 41.654.649,00 kn. Vrijednosno su značajna dospjela potraživanja za prihode od komunalne naknade i doprinosa u iznosu 49.033.319,00 kn, kamate na zakašnjenja u plaćanju u iznosu 31.042.961,00 kn te zakupnine poslovnog prostora u iznosu 18.537.684,00 kn. Do konca kolovoza 2019. naplaćena su potraživanja u iznosu 21.650.122,00 kn (dospjela 13.485.645,00 kn i nedospjela potraživanja 8.164.477,00 kn) ili 7,5 % ukupnih potraživanja (bez ispravka vrijednosti). U zbirnom izvješću Grada od ukupno dospjelih potraživanja u iznosu 165.288.488,00 kn, iskazane su mjere naplate za potraživanja u ukupnom iznosu 104.440.552,00 kn. Pored navedenih mjera naplate u izvješću trgovačkog društva koje obavlja uslugu objedinjene naplate troškova stanovanja (stanarina, najamnina i održavanje) su iskazana utužena potraživanja u iznosu 3.941.785,00 kn. Za ostatak potraživanja u iznosu 56.906.151,00 kn u navedenom izvješću nisu iskazane mjere naplate potraživanja.

Prema podacima iz zbirnog izvješća Grada, do konca 2018. za naplatu potraživanja u iznosu 60.747.859,00 kn pokrenuti su postupci naplate putem ovrha i tužbi, potraživanja u iznosu 41.333.477,00 kn prijavljena su u stečajnu masu, za naplatu potraživanja u iznosu 1.915.549,00 kn zaključene su nagodbe i odobrena je obročna otplata, u postupak predstečajne nagodbe prijavljena su potraživanja u iznosu 1.078.494,00 kn, a potraživanja prema trgovačkim društvima u postupcima likvidacije iznose 443.668,00 kn. U navedenom izvješću iskazana su sumnjiva i sporna potraživanja zbog nepravodobno poduzetih mjera naplate i neizvjesnosti u naplati u iznosu 11.017.089,00 kn. Vrijednosno najznačajnija sumnjiva i sporna potraživanja odnose se na potraživanja za zakup poslovnih prostora u iznosu 8.624.142,00 kn. Za naplatu potraživanja (komunalne naknade i komunalnog doprinosa, gradske poreze, zakupninu poslovnog prostora i druga potraživanja manjih pojedinačnih vrijednosti) u ukupnom iznosu 25.097.242,00 kn, dužnicima su u 2018. upućene opomene.

Dospjela potraživanja koncem 2018. u iznosu 165.288.488,00 kn i nadalje su vrijednosno značajna te je potrebno i poduzimati mjere naplate dospjelih potraživanja. Planom mjera za pokriće manjka prihoda i smanjenje obveza Grada koji se primjenjuje od početka 2019., jedna od mjera je i povećanje naplate prihoda te smanjenje potraživanja.

- U vezi naloga koji se odnosi na poduzimanje mjera naplate za prodano zemljište na temelju kupoprodajnog ugovora iz 2012. i dodatka iz 2016. kojim je ugovoreno plaćanje preostalog dijela cijene zemljišta u iznosu 324.384,00 kn do konca 2016., u veljači 2017. dužnik je podnio zahtjev za obročnom otplatom duga. U rujnu 2017. Grad je izdao rješenje o obročnom plaćanju duga s osnove kupoprodajne cijene za zemljište i zatezne kamate u iznosu 378.896,00 kn. Obveznik je bio u obvezi platiti navedeni iznos u jedanaest mjesečnih obroka do srpnja 2018. Do veljače 2018. plaćeno je 45.000,00 kn umjesto u iznosu 206.670,00 kn. S obzirom da se dužnik nije pridržavao obveza iz navedenog rješenja, u ožujku 2018. ukinuto je navedeno rješenje o obročnoj otplati te je dužnik bio u obvezi platiti cjelokupni dug u iznosu 333.896,00 kn. Navedeni dug nije plaćen te je Grad u rujnu 2018. dostavio na naplatu bjanko zadužnicu. Do dana obavljanja revizije (kolovoz 2019.) navedeno potraživanje nije naplaćeno. Prema odredbi članka 16. stavka 4. spomeute Uredbe nadležno tijelo poduzeti će zakonom propisane mjere za naplatu duga, ako ne uspije naplatiti dug putem instrumenata osiguranja.

- Grad nije prethodnih godina u državni proračun pravodobno uplaćivao 55,0 % ostvarenih prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. U 2018. od ukupne obveze koja je iznosila 7.353.924,00 kn uplaćeno je 6.618.758,00 kn, dok je 735.166,00 kn uplaćeno u siječnju 2019. Koncem 2018. obveza za uplatu u državni proračun iznosila je 73.564.752,00 kn (dospjela obveza za razdoblje do konca 2017. u iznosu 72.829.586,00 kn i obveza iz 2018. u iznosu 735.166,00 kn). Na temelju odluke gradskog vijeća, u ožujku 2019. s Republikom Hrvatskom zastupana po ministru nadležnom za poslove državne imovine zaključen je Sporazum o namirenju dugovanja ustupanjem nekretnina u vlasništvu Grada (dalje u tekstu: Sporazum). Navedeni Sporazum uključuje dugovanje Grada prema Ministarstvu financija po osnovi obveze 55,0 % prihoda ostvarenih od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 72.829.586,00 kn i prema Ministarstvu državne imovine na ime glavnice prema ugovoru o zamjeni nekretnina iz 2011. zaključenog s Vladom Republike Hrvatske i Kliničkim bolničkim centrom u iznosu 1.426.477,00 kn. Ukupno dugovanje Grada za glavicu iznosi 74.256.063,00 kn, kamata nije predmet Sporazuma i utvrdit će se naknadno. Utvrđeno je da će Grad dio dugovanja u iznosu 49.171.132,00 kn (dug prema Ministarstvu financija u iznosu 47.744.655,00 kn i Ministarstvu državne imovine u iznosu 1.426.477,00 kn) podmiriti na način da će ustupiti u vlasništvo Republici Hrvatskoj nekretnine (poslovne prostore) u vlasništvu Grada, koje koriste tijela državne uprave na temelju ugovora o zakupu. Radi se o deset poslovnih prostora ukupne površine 7 366 400 m². Tržišna vrijednost nekretnina prihvaćena je od procjeniteljskog povjerenstva Grada i Službe za tehničke poslove Ministarstva državne imovine Republike Hrvatske. Tijekom 2019. iz imovine Grada isknjiženi su poslovni prostor koji su bili predmet Sporazuma. Nakon podmirenja dugovanja prema navedenom Sporazumu preostalo dospjelo dugovanje Grada s osnova uplate pripadajućeg dijela prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo koncem lipnja 2019. iznosi 25.084.931,00 kn. Grad je u obvezi podmiriti preostalo dospjelo dugovanje prema državnom proračunu.
- Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu 280.468.948,00 kn i čine 37,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Za propisane namjene utrošeni su prihodi i primici u iznosu 276.880.842,00 kn, a prihodi u iznosu 3.588.106,00 kn koji se odnose na prihode od komunalnog doprinosa u iznosu 2.443.080,00 kn, spomeničke rente u iznosu 822.267,00 kn i vodnog doprinosa u iznosu 322.759,00 kn nisu utrošeni za propisane namjene, nego za druge proračunske potrebe. Iako su u 2018. iznosi prihoda koji nisu utrošeni za propisane namjene značajno smanjeni u odnosu na prošle revizije (23.947.206,00 kn) i nadalje je potrebno trošiti prihode od komunalnog doprinosa, spomeničke rente te vodnog doprinosa u skladu sa zakonima.
- Nalog za poduzimanje aktivnosti da se nekretnina (zemljište) uzeta u najam za izgradnju poslovno turističkog kompleksa nije primjenjiv jer je zemljište prodano i Grad je poduzeo aktivnosti za raskid ugovora o najmu, što je opisano u točki 5. Nalaza (Projekti).
- Grad je započeo s aktivnostima za smanjenje zaduženosti i podmirenje dospjelih obveza te su koncem 2018. obveze iskazane u iznosu 564.501.099,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine, manje su za 31.322.024,00 kn ili 5,3 %. Dospjele obveze iznose 128.064.145,00 kn.

Iako su obveze manje, i dalje su vrijednosno značajne. Navedeno područje opisano je u točki 4. Nalaza (Obveze i zaduživanje).

- Prijedlog da se razmotri mogućnost da se javne potrebe u sportu, u dijelu za koji se planira plaćati zakupnina (nogometni kamp Rujevica) izvode na sportskim objektima u vlasništvu Grada nije primjenjiv, jer Grad u 2018. nije ostvario rashode za zakup navedenog nogometnog kampa.
- U vezi naloga da se motorni brod stavi u funkciju, rekonstrukcija motornog broda je komponenta projekta Turistička valorizacija započetog u 2016., a sve aktivnosti koje je Grad poduzeo opisane su u točki 5. Nalaza (Projekti).
- Grad je u 2006. na temelju predugovora, trgovačkom društvu dao pravo građenja na nekretninama za izgradnju podzemne javne garaže i poslovno - stambenih objekata. Grad je u razdoblju 1999. do 2012. u imovinsko-pravnu pripremu kompleksa na kojem je planirana spomenuta izgradnja (područje starogradske povijesne jezgre) uložio 5.782.603,00 kn. Zaključivanje glavnog ugovora planirano je u roku 30 dana nakon završene imovinsko - pravne pripreme i upisa prava vlasništva u korist Grada.
Do rujna 2019. glavni ugovor nije zaključen. Prema obrazloženju Grada, početkom 2013., stekli su se uvjeti za zaključivanje glavnog ugovora. Sve nekretnine bile su početkom 2013. upisane kao vlasništvo Grada. Na zahtjev nositelja prava građenja u 2013. i 2014., zaključena su dva dodatka predugovoru kojim je zaključenje glavnog ugovora odgođeno do lipnja 2015. Kao obrazloženje navedeno je da nositelj prava građenja ima financijskih poteškoća te je neizvjesna mogućnost pronalaska zainteresiranih osoba koji bi jamčili da se navedena investicija realizira. U 2015. u zemljišnim knjigama je izbrisano pravo vlasništva Grada na dvije čestice površine 11 m² za koju je Grad bio u obvezi riješiti imovinsko - pravnu pripremu i upisao se prijašnji vlasnik. Tijekom ranijih godina s prijašnjim vlasnikom vodili su se sporovi, a trenutno (kolovoz 2019.) je u zemljišnim knjigama kao vlasnik upisan Grad, a prijašnji vlasnik u žalbenom postupku to osporava. U skladu s predugovorom, do 2007. trgovačko društvo uplatio je 17.410.302,00 kn (dio naknade za pravo građenja i dio troškova pripreme zemljišta).
Utvrđeno je, ako nositelj prava građenja ne izvrši neku od svojih obveza u ugovorenom roku, a nisu nastupile objektivne okolnosti (arheološki nalazi, žalbe ili drugi uloženi pravni lijekovi protiv rješenja nadležnih tijela) da je Grad ovlašten raskinuti predugovor odnosno ugovor te u roku od 60 dana vratiti uplaćene iznose naknade za pravo građenja umanjene za jamčevinu bez kamata. Predugovorom nisu utvrđene odredbe u slučaju neizvršenja ugovorenih obveza Grada. Grad treba poduzeti aktivnosti za realiziranje navedenog prava građenja.
- U vezi naloga da se poduzetnička zona Bodulovo staviti u funkciju, Grad je u svibnju 2019. s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta i Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije zaključio ugovor kojim se Gradu dodjeljuju bespovratna sredstva za projekt izgradnja komunalne infrastrukture u poduzetničkoj zoni Bodulovo. Ukupna vrijednost projekta iznosi 11.258.233,00 kn, prihvatljivi troškovi iznose 10.382.442,00 kn, a bespovratna sredstva 5.710.343,00 kn.

Razdoblje provedbe navedenog projekta je od listopada 2019. do travnja 2022. U tijeku je priprema za provedbu postupka javne nabave za izvođenje radova i projektni nadzor.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *U vezi evidentiranja zemljišta prema vrsti, namjeni i vrijednosti Grad obrazlaže da su mjere i aktivnosti usmjerene na način evidentiranja zemljišta koje je nabavljeno, a za koje nisu rješeni imovinskopravni odnosi, poduzete su u obliku neformalnih pisanih uputa Odjela gradske uprave za financije i dogovora s nadležnim odjelom o obvezi dostavljanja odgovarajućih naloga i vlasničke dokumentacije odmah po rješavanju imovinskopravnog statusa pojedine čestice zemljišta kako bi se ista evidentirala prema vrsti, namjeni i vrijednosti. Na dan 31.12.2018.,. vrijednost nabavljenog zemljišta za koje nisu rješeni imovinskopravni odnosi smanjilo se na 51.050.576,00 kn, tijekom 2019. dodatno je analitički evidentirano zemljišnih čestica u vrijednosti od 1.154.819,00 kn.*

U vezi obveze prema državnom proračunu za sredstva od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, Grad navodi da od 1. siječnja 2018. uredno uplaćuje navedene obveze u državni proračun. Nadalje, navodi da je tijekom 2019. uputio nekoliko dopisa Ministarstvu državne imovine za rješavanjem prostalog dugovanja u iznosu 25.084.931,00 kn, a koje se planira podmiriti ustupanjem u vlasništvo nekretnina Republici Hrvatskoj.

U vezi trošenja prihoda od komunalnog i vodnog doprinosa te spomeničke rente Grad navodi da su utrošeni za druge proračunske potrebe zbog sporije dinamike realizacije investicija za čije su financiranje planirani navedeni izvori prihoda što se u najvećem dijelu odnosi na pripremu i izgradnju cesta.

Grad se nije očitovao na naloge i prijedloge koji se odnose na ustrojavanje riznice, evidentiranje rashoda u visini ostvarenih izvora financiranja, uređivanja načina dostave dokumentacije između gradskih odjela, poduzimanje mjera naplate za prodano zemljište, poduzimanje aktivnosti na realiziranju prava građenja za izgradnju podzemne javne garaže i poslovno-stambenih objekata te na poduzetničkoj zoni Bodulovo.